

Programma van Eisen

Format conform KNA versie 4.0 (09-05-2016)

Locatie	Boschstraat 76 – Batterijstraat 13-17		
Projectnaam	Grand Hotel Maastricht		
Plaats binnen archeologisch proces			
Opgraven Landbodems en Opgraven Landbodems – variant Archeologische Begeleiding			
N.B.: dit pve is gebaseerd op de tekeningen zoals in bijlage 2 weergegeven. Wanneer deze tekeningen niet (meer) overeenkomen met het uit te voeren plan, komt dit pve te vervallen en/of is aanpassing nodig. Archeologisch onderzoek kan pas dan van start gaan, als voor het bodemversturende initiatief vergunning is verleend en daarmee de noodzaak tot onderzoek is vastgelegd.			
Opsteller	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Auteur			
Senior KNA Archeoloog, controle/goedkeuring			
Opdrachtgever	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Contactpersoon	Bouwonderneming Goevaers&Znn B.V.		
Goedkeuring bevoegde overheid			
	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Gemeente Maastricht			
Kennisgeving Depothouder/eigenaar			

Gemeente Maastricht
Veiligheid en Leefbaarheid

Ontvangen op : 18-02-2019

Zaaknummer : 18-1639WB

Behoort bij besluit van B&W
d.d. 31-10-2019

UITVOEREND BEDRIJF

Naam	
Contactpersoon	
Telefoon / e-mail	

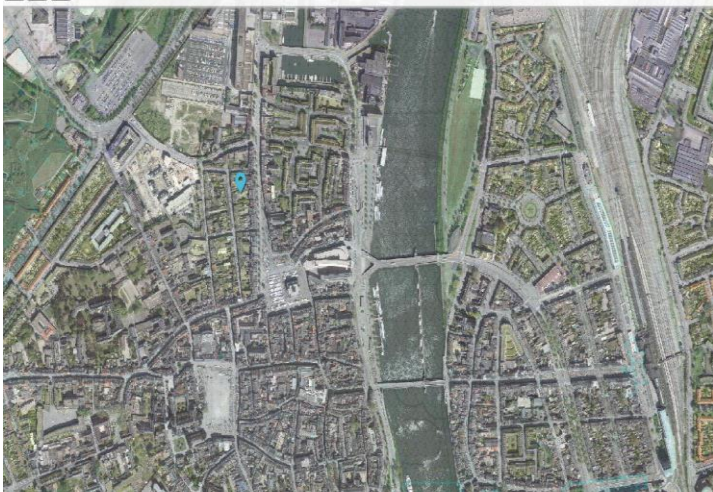
Kennisgeving Depothouder/eigenaar	
○ Start	2019
○ Geschatte duur	Max. 2 maanden

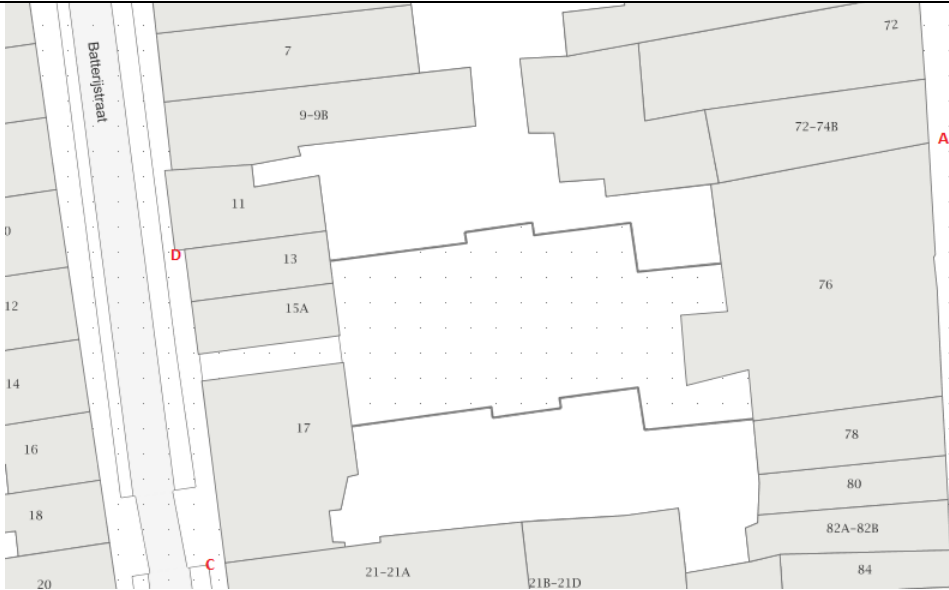
Inhoud

HOOFDSTUK 1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED	5
HOOFDSTUK 2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK	6
2.1 Aanleiding en motivering	6
HOOFDSTUK 3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK	9
HOOFDSTUK 4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING	11
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context	11
4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)	14
4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)	15
4.4 Structuren en sporen	15
4.5 Anorganische artefacten	15
4.6 Organische artefacten	15
4.7 Archeozoologische en botanische resten	16
4.8 Motivatie	16
4.9 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	16
4.10 Gaafheid en conservering	16
HOOFDSTUK 5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING	17
5.1 Doelstelling	17
5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders	17
5.3 Vraagstelling	18
5.4 Onderzoeksvragen	18
HOOFDSTUK 6 METHODEN EN TECHNIEKEN	22
6.1 Methoden en technieken	22
6.2 Strategie	23
6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters	24
6.4 Structuren en grondsporen, scheepswrak of vliegtuig	24
6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek	25
6.6 Anorganische artefacten	26
6.7 Organische artefacten	26
6.8 Archeozoologische, archeobotanische en fysisch antropologische resten	26
6.9 Overige resten	27
6.10 Dateringstechnieken	27
6.11 Beperkingen	27
HOOFDSTUK 7 UITWERKING EN CONSERVERING	28
7.1 Evaluatiefase	28
7.2 Uitwerking en Rapportage	28
7.3 Structuren, grondsporen, scheepswrak of vliegtuig, vondstspredingen	30
7.4 Analyse aardwetenschappelijke gegevens	30
7.5 Anorganische artefacten	30
7.6 Organische artefacten	30
7.7 Archeozoologische en -botanische resten	31
7.8 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.)	31
HOOFDSTUK 8 (DE-)SELECTIE EN CONSERVERING	32
8.1 Selectie materiaal voor uitwerking	32

8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering	32
8.3 Selectie materiaal voor conservering.....	33
HOOFDSTUK 9 DEPONERING	33
9.1 Eisen betreffende depot.....	33
9.2 Te leveren product.....	33
HOOFDSTUK 10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN.....	33
10.1 Personele randvoorwaarden	33
10.2 Overlegmomenten	34
10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	34
10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen	34
HOOFDSTUK 11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE	35
11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk.....	35
11.2 Belangrijke wijzigingen.....	35
11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk.....	35
11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering.....	36
LITERATUUR EN BIJLAGEN	36
Literatuur	36
Bijlage 1 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM – 2018	37
Bijlage 2 bij het PvE: tekeningen	
Bijlage 3 bij het PvE: advies	

HOOFDSTUK 1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED

Projectnaam	Grand Hotel Maastricht
Provincie	Limburg
Gemeente	Maastricht
Plaats	Maastricht
Toponiem	Boschstraat 76 – Batterijstraat 13-17
Kaartbladnummer	Kaartnr :  Afb.1: Ligging plangebied binnen gem. Maastricht (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)  Afb.2: Detailopname ligging plangebied.

x,y-coördinaten	 Afb. 3: coördinaten van de planlocatie A: 176.318; 318.208 B: 176.320; 318.186
CMA/AMK-status	Hoge archeologische waarde: nummer 16343 (historische binnenstad Maastricht)
Archis-monumentnummer	n.v.t.
Archis-waarnemingsnummer	n.v.t.
Oppervlakte plangebied Oppervlakte onderzoeksgebied	- Totaal 1405 m² - Bebouwd 656 m² / Onbebouwd 749 m²
Huidig grondgebruik	Deels bebouwd langs Boschstraat en Batterijstraat deels onbebouwd tussen panden in.

HOOFDSTUK 2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Aanleiding en motivering

DOEL EN REDEN VAN HET ONDERZOEK

<i>Reden</i>	Bouwonderneming Goevaers&Znn B.V. wil aan de Boschstraat 76 (huidige LIOF-gebouw) en de woningen aan de Batterijstraat 13, 15 en 17 een hotel realiseren. Om dit te realiseren zullen de panden aan de Batterijstraat worden gesloopt en zal het binnenterrein tussen de panden aan de Boschstraat en de Batterijstraat worden verdiept tot het niveau van de keldervloeren in de panden aan de Batterijstraat. Na de sloop van de panden aan de Batterijstraat zal hier nieuwbouw plaatsvinden. Aangezien de planlocatie binnen de historische binnenstad van Maastricht ligt (archeologische beleidszone A) is archeologisch onderzoek voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk. Dat zal in dit geval de vorm hebben van een archeologische opgraving en een archeologische begeleiding van de ondergrondse sloop aan de Batterijstraat. In het plangebied mogen archeologische resten verwacht worden uit de periode vanaf het Mesolithicum tot in de Nieuwe tijd. Gezien de zeer hoge archeologische verwachting voor het plangebied en het beperkte te verstoren oppervlak is, om kosten te besparen, door de gemeente geadviseerd om niet eerst een inventariserend proefsleuvenonderzoek uit te voeren maar direct over te gaan tot de uitvoering van een opgraving van de binnenplaats. De sloopwerkzaamheden die plaats zullen vinden voor het verwijderen van de 19e eeuwse kelders aan de Batterijstraat en de aanleg van de liftput in de kelder aan de Boschstraat dienen samen te gaan met een archeologische begeleiding.
<i>Doel</i>	Onderzoek in de naaste omgeving heeft een aantal archeologische vindplaatsen aan het licht gebracht. Het gaat hierbij o.a. om resten van een Romeinse nederzetting, een nederzetting en grafveld uit de Vroeg Middeleeuwen (Merovingische periode) en het Armenkerkhof (Nieuwe Tijd). Verder waren aan de Boschstraat door de tijd heen diverse kloosters gevestigd, getuige o.a. de nog aanwezige Andrieskapel. Het doel van deze opgraving en begeleiding is het vaststellen van de aanwezigheid en inhoudelijke en fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, diepteligging, gaafheid, conservering) van de aanwezige archeologische resten. Met het uitvoeren van het archeologisch onderzoek wordt voorkomen dat het archeologisch bodemarchief verloren gaat zonder registratie.
<i>Selectiebesluit</i>	Op de planlocatie heeft eerder nog geen archeologisch onderzoek plaats gevonden en er is in dit geval dan ook geen sprake van een selectiebesluit. De kosten voor het archeologisch onderzoek (opgraving en begeleiding), inclusief de uitwerking van de resultaten daarvan en de presentatie van deze resultaten in een eindrapportage, komen voor rekening van de opdrachtgever (in dit geval Bouwonderneming Goevaers&Znn B.V.). Deze voorwaarde is opgenomen in de voorwaarden die verbonden zijn aan de omgevingsvergunning. Bodemverstorende werkzaamheden ten behoeve van de bouw/aanleg kunnen pas dan plaatsvinden als het terrein door het bevoegd gezag is vrijgesteld van verder archeologisch onderzoek.

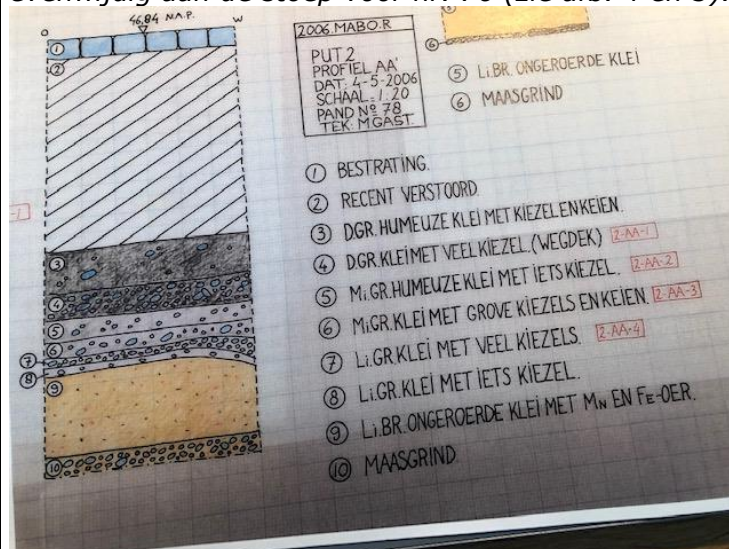
--	--

HOOFDSTUK 3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK

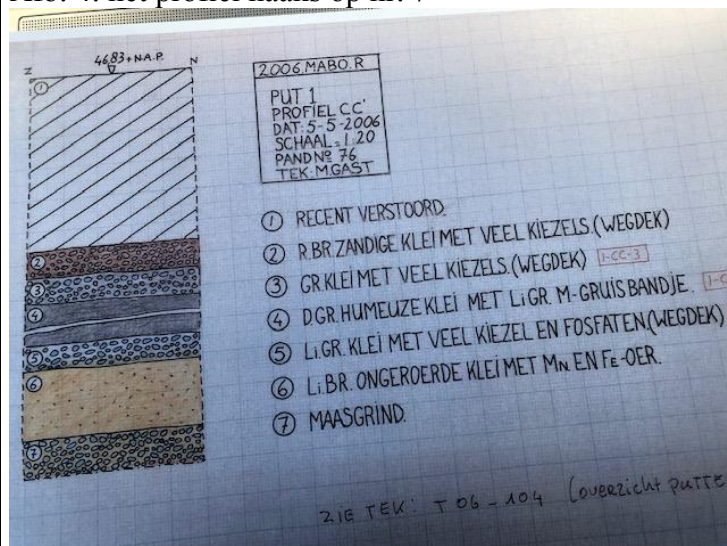
Eerder uitgevoerd onderzoek	
Bureauonderzoek	
Uitvoerder	
Uitvoeringsperiode	
Rapportage	
Veldonderzoek (IVO-O, IVO-P, IVO-Opwater, IVO-Onderwater, AB et cetera)	
Uitvoerder	<i>Gemeente Maastricht</i>
Uitvoeringsperiode	<i>2006</i>
Uitvoeringsmethode	<i>begeleiding</i>
Rapportage	<i>/</i>
Vondsten/monsters/documentatie	<i>Gemeentelijk depot voor bodemvondsten</i>
Specialistisch onderzoek	
Archeobotanie	<i>Niet van toepassing</i>
Archeozoölogie	<i>Niet van toepassing</i>
Fysische antropologie	<i>Niet van toepassing</i>
Fysische geografie	<i>Niet van toepassing</i>
Geofysisch onderzoek	<i>Niet van toepassing</i>
Archeologisch materiaal	<i>Niet van toepassing</i>

Vondsten/documentatie

Tijdens de begeleiding van de werkzaamheden voor de aanleg van de warmte-koudte-verwarmingsleidingen door de Boschstraat in 2006, is voor nr. 78 een profiel haaks op de gevel gedocumenteerd en een profiel evenwijdig aan de stoep voor nr. 76 (zie afb. 4 en 5).



Afb. 4: het profiel haaks op nr. 7



Afb. 5: het profiel evenwijdig aan de stoep voor nr. 76

Uit deze documentatie blijkt dat de eerste 1,10 m (profiel CC', 45,73 m +NAP) tot 1,40 (profiel AA', 45,44 m +NAP) m onder bestrating recent verstoord is. Dit hoeft echter niet op te gaan voor de percelen gelegen aan de straat: in het straattrace en de stoep is in het recente verleden het nodige verstoord door aanleg van kabels en leidingen, dat zal m.n. op de achterterrein van de percelen minder gelden. In beide profielen is een laag aangesneden die is gedetermineerd als wegdek. Deze laag bevindt zich op ca. 1,30 (profiel CC', 45,53 m +NAP)-1,60 (profiel AA', 45,24 m +NAP) m onder straatniveau.

Geraadpleegde bronnen en partijen

Overige literatuur

Zie literatuurlijst

Amateur-archeologen	<i>Amateur-archeologen et cetera</i>
---------------------	--------------------------------------

HOOFDSTUK 4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

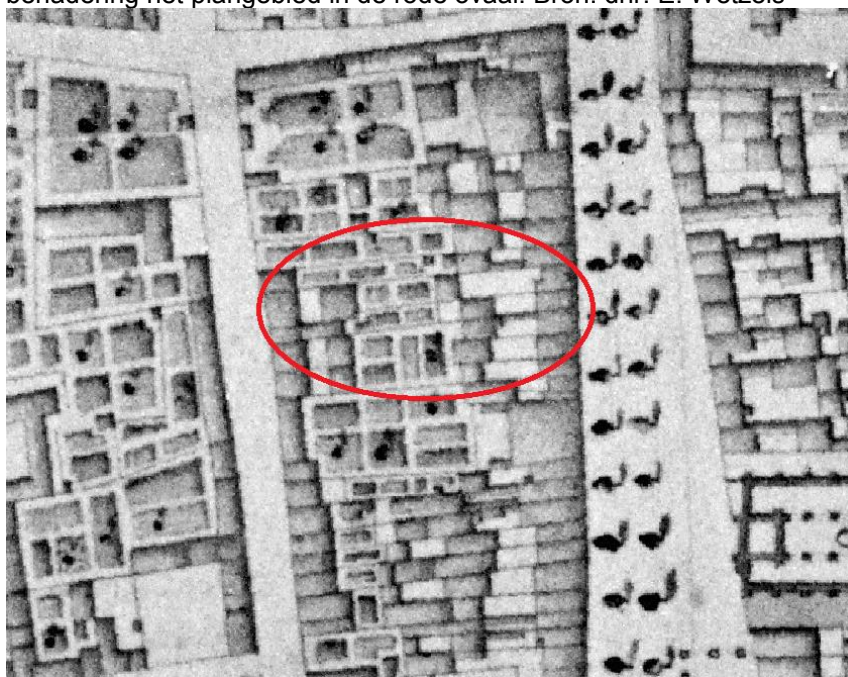
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context

Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context	Afhankelijk van de specifieke ondergrond op deze locatie kunnen sporen en resten vanaf het Mesolithicum aanwezig zijn. De onderzoekslocatie bevindt zich in de huidige binnenstad. Mogelijk heeft over het terrein in de Romeinse tijd een weg naar het noorden gelopen, die zich van de weg van Tongeren naar Heerlen ter hoogte van de huidige Maastrichtse binnenstad afsplitste. De exacte loop van deze weg is onbekend, maar tijdens onderzoeken onder de huidige Boschstraat en op het voormalige Nutsbedrijventerrein aan de Maagdendries zijn hier geen aanwijzingen voor aangetroffen. De waarneming uit 1865 van het Romeinse vondstmateriaal ter hoogte van het voormalige Penitentenklooster aan de Boschstraat (ter hoogte van de huidige Pathe-bioscoop) meldt, kan een aanwijzing zijn voor begravingen die langs deze weg plaatsvonden. Tot de bouw van de 2^e middeleeuwse stadsmuur lag het plangebied buiten de stad. Aangezien het in het schootsveld van de vesting lag, zal er geen grootschalige permanente bewoning hebben plaatsgevonden. Het gebied zal echter wel in gebruik zijn geweest. Tijdens de sanering van het Boschstraatkwartier (overzijde Boschstraat) zijn sporen van een nederzetting en een grafveld uit de laat-Merovingische en Karolingische periode gevonden. Ter hoogte van de Sint-Teunisstraat zijn o.a. een oost-west georiënteerd wegdek, paalgaten en afvalkuilen uit deze periode aangetroffen. Mogelijk continueerde deze nederzetting aan de westzijde van de Boschstraat. Na de aanleg van de tweede Middeleeuwse stadsmuur (midden 14^e eeuw) kwam de planlocatie binnen de ommuring te liggen. Vanaf deze periode ontstaat bebouwing aan de doorgaande straten als de Boschstraat, gevolgd door o.a. de Batterijstraat. Het gebied kan ook in gebruik zijn geweest als nijverheidszone. Zo is aan de Veerlinxstraat een 14^e eeuwse pottenbakkersoven aangetroffen en is onder het wegdek op de kruising Boschstraat/Catharinastraat een stapel bewerkt leer (m.n. schoenen) gevonden, die hier als afval op drassig terrein was gedumpt ter ophoging. Ook is deze zone langs de Maas gebruikt voor de lakennijverheid. De ambachtsslui, die voor het uitoefenen van hun beroep afhankelijk waren van (stromend) water, vestigden zich in eerste instantie aan de oevers van de Jeker in de zuidwesthoek van de stad. Al snel waren hier echter geen uitbreidingsmogelijkheden meer en week men uit naar de zone langs de Maas ten noorden van de 1^e stadsmuur en binnen de 2^e stadsmuur. Dat men ook het plangebied voor het uitoefenen van dergelijke ambachten heeft ingericht lijkt
---	---

waarschijnlijk (raamvelden?). De nijverheid in deze hoek van de stad kende haar hoogtepunt in de 15^e eeuw als er in de Maas maar liefst tien schipmolens liggen. In de omgeving zijn vondsten van laatmiddeleeuws aardewerk bekend.



Afb. 6: de Parijse maquette (ca. 1750) vanuit het noorden met bij benadering het plangebied in de rode ovaal. Bron: dhr. E. Wetzels



Afb. 7: een indicatie van de bebouwing zoals aangegeven op het plan van de Parijse Maquette

In de 17^e en 18^e eeuw richt de nijverheid zich steeds meer op het in de stad aanwezige garnizoen: er ontstonden winkeltjes, scholen en werkplaatsen aan en rondom de Boschstraat. Een deel van de historische bebouwing bevond zich op de open ruimte tussen de huidige bebouwing langs beide straten (achterhuizen). Daarnaast was het achtererf ingericht als tuin, onderverdeeld in verschillende vakken (zie afb. 6 en 7). Ook zullen beerputten aangelegd

	zijn op deze achterterreinen. Tijdens waarnemingen en onderzoeken aan de meer zuidelijk gelegen Batterijstraat zijn beerputten in grote getale aangetroffen. Aangezien deze percelen werden bewoond door de rijkere inwoners van Maastricht, kunnen de beerputten een zeer gevarieerde(organische) inhoud hebben. Tijdens werkzaamheden in de directe omgeving van de planlocatie zijn skeletresten aangetroffen. Deze menselijke resten maakten deel uit van begravingen van het Armenkerkhof dat van 1798 tot de inwijding van de Algemene Begraafplaats aan de Tongerseweg in 1812 in gebruik is geweest. Volgens de overlevering zou deze begraafplaats verder naar het westen zijn gelegen tussen de Bogaardenstraat en de Capucijnenstraat en tot aan het terrein van het voormalige Nutsbedrijventerrein reiken. Het is echter niet onwaarschijnlijk dat op de planlocatie ook skeletresten worden aangetroffen. Tijdens de industrialisatie vinden veel fabriekswerkers goedkope huisvesting aan de Boschstraat. Geomorfologisch gezien ligt het plangebied op het Terras van Geistingen dat in het Late-Dryas (ca. 10.800-10.150 BP) is gevormd. De Maas was destijds een vlechtende rivier met meerdere lopen en een onregelmatige afvoer. Hierdoor ontstonden kronkelende geulen met zandbanken. Als het klimaat in het Holoceen verandert, verandert ook de loop van de Maas, die zich dieper gaat insnijden. Het Terras van Geistingen overstroomt steeds minder makkelijk waardoor het gebied aantrekkelijk wordt voor bewoning. De bodemopbouw van het plangebied is niet gekarteerd. Op basis van vergelijkbare locaties op het Terras van Geistingen kan geconcludeerd worden dat de bodem waarschijnlijk bestaat uit oude rivierkleigronden, die opgebouwd zijn uit poldervaaggronden en brikgronden. Het bodemprofiel kan binnen het plangebied verschillen waar grindbanken en geulen elkaar afwisselen. Waar zich een zandbank bevindt kan een grindlaag in de top van het profiel verwacht worden. Uit het onderzoek dat in 2009 op het terrein van de Sphinx is uitgevoerd is gebleken dat het gebied is afgedekt met colluvium met daarop diverse antropogene ophogingslagen. Uit onderzoeken in de binnenstad is gebleken dat de stad werd doorsneden door een voormalige rivierbedding. Uit een reconstructie waarin op basis van boringen en grinddieptes de loop van deze voormalige Maasgeul is verbeeld, blijkt dat deze deels mogelijk de loop van de Boschstraat volgde. Deze geul was in de 7^e eeuw niet meer actief, maar de stedelijke ontwikkeling laat zien (volgens de kaart van Blaeu uit 1649) dat het gebied wel nog drassig was: op de kaart zijn hier weinig bouwwerken aangegeven, het beperkt zich vooral tot tuinen, straten, pleinen en (drink/blus)vijvers.¹ De planlocatie zou volgens de reconstructie direct ten westen van deze geul
--	--

¹ Zie [REDACTED] 2013, 73-75, in concept

op de oever of mogelijk deels net in de stroombedding liggen. Het is echter ook goed mogelijk dat de voormalige Maasgeul direct ten noorden van de Markt afbuigt naar de huidige Maasstroom.



Afb. 8: detail van de kaart van Blaeu (ca. 1649) met daarop de zone met geulafzettingen geprojecteerd. In rood bij benadering de ligging van de planlocatie. Bron: fig. 6.26, [redacted] 2013 (in concept)

Tijdens onderzoeken en waarnemingen in de directe omgeving van de planlocatie is in elk geval vastgesteld dat het terrein laaggelegen en drassig was.

4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)

Aard en ouderdom van de vindplaats(en)
(indien al vooronderzoek heeft plaatsgevonden)

Uit het plangebied zijn (nog) geen waarnemingen en/of vindplaatsen bekend.

4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)

Begrenzing en oppervlakte van de totale vindplaats (dus ook buiten het plangebied)	Uit het plangebied zijn (nog) geen waarnemingen en/of vindplaatsen bekend.
Begrenzing en oppervlakte van (het deel van) de vindplaats binnen het plangebied	Idem

4.4 Structuren en sporen

In het plangebied mogen archeologische sporen en structuren verwacht worden uit de volgende perioden:

Periode	Structuren en sporen	Locatie
Romeinse tijd:	-Graven (crematie-/inhumatieresten, aardewerk), -weg (wegdek, greppels)	gehele planlocatie
(Vroege) Middeleeuwen:	-vroeg Middeleeuwse nederzetting (paalkuilen, afvalkuilen - inrichting voor uitoefenen ambachten (pottenbakkersovens etc. -inhumatiegraven - Laat-Middeleeuwse bebouwing (fundamenten, water- en beerputten)	gehele planlocatie
Nieuwe Tijd:	- Post-Middeleeuwse bebouwing (fundamenten, water- en beerputten) -Armenkerkhof (knekelkuilen, inhumatiegraven)	gehele planlocatie

4.5 Anorganische artefacten

Anorganisch artefacten	Vuursteen, glas, keramisch bouw materiaal, natuursteen, metaal, aardewerk
------------------------	---

4.6 Organische artefacten

Organisch artefacten	Leer, textiel, hout, bot, gemineraliseerd materiaal Als gevolg van de aanwezigheid van metalen objecten en hun corrosieproducten in de bodem kunnen restanten textiel, leer en andere soorten organische resten - die gewoonlijk onder deze omstandigheden vergaan - in enige vorm bewaard blijven. Bij ijzercorrosie gaat het hierbij om afdrucken die ontstaan zijn doordat ijzeroxides zijn
----------------------	---

	neergeslagen op het materiaal voordat het is vergaan. Bij corrosie van koper en koperlegeringen kan het organische materiaal zélf bewaard zijn gebleven doordat het koper giftig is voor de bacteriën en (vooral) schimmels die voor afbraak zorgen.
--	--

4.7 Archeozoologische en botanische resten

Archeozoologische en botanische resten	De kans bestaat dat paleo-ecologische resten goed bewaard zijn gebleven, met name in water- en beerputten. In geval van een houten putbekisting kan dendrochronologisch onderzoek overwogen worden. Beerputvullingen kunnen rijk zijn aan ecologische resten als botmateriaal, zaden en pollen. Hier dienen dan ook monsters van genomen te worden. Indien de put een houten beschoeiing heeft, dient hiervan een monster voor dendrochronologisch onderzoek genomen te worden. De skeletresten die in de directe omgeving zijn aangetroffen, tonen aan dat (subrecent) botmateriaal geconserveerd kan zijn. Door de afdekking door de (laat) Middeleeuwse ophogingslagen kunnen sporen, structuren, vondsten, archeozoologische en botanische resten uit voorgaande periodes goed bewaard zijn gebleven.
--	---

4.8 Motivatie

Het archeologisch onderzoek maakt het mogelijk om er voor te zorgen dat geen archeologische sporen of vondsten zonder registratie onder en door sloop en nieuwbouw verdwijnen dan wel verloren gaan.

De aangetroffen sporen/vondsten dienen uiteraard gedocumenteerd te worden. Waar sprake is van goed geconserveerde organische artefacten en archeozoologische en botanische resten biedt dit de mogelijkheid om te voorzien in een aanvulling op de tot op heden (beperkte) beschikbare informatie hierover.

Indien tijdens dit onderzoek sprake is van dergelijk vondstmateriaal en/of een ten aanzien van deze categorie vondsten geschikte monsterlocatie dient hiervan melding gemaakt te worden bij het bevoegde gezag zodat in overleg met het bevoegde gezag de strategie bepaald kan worden.

4.9 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen

Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	Vondstlagen kunnen direct onder de bouwvoor aanwezig zijn. Zie ook profielen hfst 3.
---	--

4.10 Gaafheid en conservering

Gaafheid en conservering (structuren, sporen, vondsten, archeozoologische en botanische resten)	Zie 4.5, 4.6 en 4.7. Onbekend is in welke mate sporen en relevante lagen aangetast zijn door (sub-)recente verstoring. Wel is bekend dat midden in het binnenterrein een diepe put aanwezig (en gebruik) is.
---	---

HOOFDSTUK 5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING

5.1 Doelstelling

Binnen de planlocatie aanwezige sporen en vondsten dienen gedocumenteerd en veilig gesteld te worden, zodat zij door de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden niet verloren gaan. Doelstelling van het onderzoek is daarom het in kaart brengen van de aanwezigheid van archeologische waarden en waar van toepassing aansluitend registreren en documenteren van vindplaatsen en vondsten binnen het plangebied middels een archeologische begeleiding (sloop Batterijstraat en liftput Boschstraat) en opgraving.

Binnen de gemeente Maastricht is een definitief Wetenschappelijk Onderzoeks Kader (WOK) van kracht² waarin voor de regio relevante onderzoeksvragen zijn opgenomen. Bij het formuleren van deze onderzoeksvragen is gekozen voor een aanpak die gericht is op een landschapsarcheologische benadering en daarmee aansluit op de eerder gekozen aanpak in het Project Maaswerken.

Het doel van dit project is:

- het verkrijgen van een overzicht van en een inzicht in de bewoning en het landschapsgebruik van het holocene en pleistocene Maasdal in het verleden
- het gebruiken van de uitkomsten van het onderzoek - waar mogelijk - voor effectief en duurzaam behoud en beheer van archeologische waarden in het plangebied en aansluitende gebieden.

Onderzoek vanuit een landschapsarcheologisch perspectief wordt hier gedefinieerd als 'gecombineerd archeologisch, fysisch-geografisch, historisch-ecologisch en historisch-geografisch onderzoek dat zich richt op de ontwikkeling, de bewoning en het gebruik van het cultuur- en het fysieke landschap over de (zeer) lange termijn en de samenhang tussen deze aspecten van het landschap.'

Specifiek richt het onderzoek zich op de relatie en interactie tussen mens en het biotische en abiotische landschap en de veranderingen die hierin vanaf de vroegste bewoning tot in de Nieuwe tijd zijn opgetreden.

Enkele van de algemene thema's waarmee rekening gehouden moet worden bij ieder archeologisch onderzoek in Maastricht en die ook bij het onderzoek ter hoogte van de palinlocatie aan de Boschstraat en Batterijstraat van toepassing zijn, betreffen:

- de ontwikkeling van het biotische en abiotische landschap
- het nederzettingssysteem en de infrastructuur
- synchrone en diachrone relaties tussen landschap, bewoning en andere vormen van landschapsgebruik
- de rol van de Maas binnen de infrastructuur, als kracht- en voedselbron, grondstofleverancier, grens en plaats voor deposities

5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders

Bovengenoemde vier thema's vormen in de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (NOaA) de rode draad voor het onderzoek van de late prehistorie en de Romeinse tijd in Zuid-Nederland.

² WOK Maastricht, 2008

Daarnaast zijn in de NOaA ook voor de Vroege Prehistorie van Zuid-Nederland een aantal algemene aandachtspunten m.b.t. het gewenste archeologische onderzoek geformuleerd:

- landgebruik en nederzettingssystemen
- voedsel economie
- begravingen en deposities van menselijke resten
- culturele tradities en sociale relaties

Tot slot worden in de NOaA ook thema's en vraagstellingen t.a.v. militaire activiteiten genoemd.

5.3 Vraagstelling

Geraadpleegde bronnen en partijen	Overeenstemming dient te worden gezocht met de genoemde onderzoeken en waarnemingen zoals deze in het verleden binnen Maastricht en omgeving zijn uitgevoerd. Geraadpleegd zijn de in de literatuurlijst genoemde publicaties.
--	---

5.4 Onderzoeksvragen

Onderzoeksvragen (wat moet worden opgelost)	Gezien de omvang van het onderzoek zullen niet alle onderzoeksvragen volledig beantwoord kunnen worden.
Landschap en bodem	1. Wat is de landschappelijke context van het onderzoeksgebied? 2. Ligt de planlocatie in een drassige laagte, zoals die in de omgeving is waargenomen? Zo ja, hoe is daar mee omgegaan om bebouwing te realiseren? 3. Zijn er aanwijzingen dat hier (in de directe nabijheid) in het verleden een Maasgeul liep (grindduiking e.d.)? 4. Hoe is de natuurlijke opbouw van de bodemprofielen? Welke processen van erosie en/of sedimentatie hebben zich afgespeeld? Zijn hierin verschillende fasen te onderscheiden? 5. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde en geomorfologie)? 6. Hoe is de stratigrafie in antropogene zin? Is er sprake van loopvlakken of cultuurlagen? Wat zijn de kenmerken van de stratigrafische eenheden en wat is de datering? 7. Wat was (waarschijnlijk) het niveau van het maaiveld in de onderscheiden archeologische perioden? Welke factoren zijn ter plaatse van invloed geweest op de eventuele erosie?
Sporen en structuren	8. Welke uitspraken kunnen gedaan worden over de inrichting van het terrein in de verschillende periodes? Wat is de aard van de sporen en structuren en verschilt deze door de tijd heen? Zijn uitspraken over complextypen mogelijk? Geef aan op basis waarvan de uitspraken gedaan worden. 9. Uit welke sporen en structuren is/zijn de onderscheiden vindplaats(en) opgebouwd? Wat was hun functie? 10. Passen de aangetroffen sporen in het beeld van de

Vondsten en paleo-ecologische resten	bekende vindplaatsen op het Geistingenterras en langs voormalige Maasgeulen (onderzoeken Landgoederenzone en Randwijck)? Zo ja, op welke wijze? 11. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen van de aangetroffen sporen met die van de reeds bekende vindplaatsen in de directe omgeving van het plangebied? 12. Kunnen perceelsscheidingen vastgesteld worden? Hoe verhouden die zich tot de bebouwing aan de Batterij- en Boschstraat? Is er sprake van langspercelen of blokpercelen? 13. Welke mobiele vondsten zijn gedaan? Om welke materialen, soorten, type, functies, aantallen, gewichten gaat het en uit welke context komen de vondsten? 14. In welke mate dragen zij bij aan de datering van sporen en lagen? 15. Wat is de aard, datering en conservering van de paleo-ecologische resten? Welke informatie geven zij over landschap, vegetatie en grondgebruik? 16. Welke uitspraken kunnen op basis van de inhoud van beerputten gedaan worden met betrekking tot dieet, gezondheid, levensstandaard en beroep van de gebruikers? Licht toe.
Gaafheid en conservering	17. Wat is de fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, diepteligging, gaafheid en conservering) van de aangetroffen fenomenen? 18. Wat is de inhoudelijk kwaliteit (zeldzaamheid, informatiewaarde, ensemblewaarde) van de aangetroffen fenomenen. 19. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de specifieke sites en/of off-site verschijnselen? 20. Waar en in welke mate is deze locatie geschikt voor natuurwetenschappelijk onderzoek? Welke methoden zijn het meest kansrijk? 21. Op welk niveau zijn eventuele grondsporen leesbaar en hoe duidelijk tekenen zich de grondsporen af? Is er een verschil tussen de verschillende perioden. 22. Kan het eventueel ontbreken van sporen uit bepaalde periodes verklaard worden door erosie of latere afgravingen?
Perioden en sites	23. Wat is in het onderzoeksgebied de ruimtelijke verspreiding, zowel in horizontale als in verticale zin, van vindplaatsen, sites en off-site patronen? 24. Zijn er loophorizonten aantoonbaar en zo ja, waaruit bestaan deze lagen? 25. Zijn er aanwijzingen voor oudere kelderruimtes aan de Batterijstraat? Zijn er resten van kelders aanwezig in het binnenterrein? 26. In hoeverre kunnen sporen in verband worden gebracht met / wijken zij af van de inrichting van het terrein zoals

Synthetiserende vragen	aangegeven op de Parijse Maquette (achterhuizen, onderverdeelde tuinen)? 27. Indien skeletresten worden aangetroffen: staan deze in verband met het Armenkerkhof, een begraafplaats uit andere periode of een op zichzelf staand graf?Waarop zijn uitspraken hierover gebaseerd? 28. Op welke wijze zijn de resten begraven (kist, lijkwade e.d.)? Bevinden de skeletten zich in hun primaire graf (inhumatie) of in secundaire toestand (knekelkuil)? 29. In hoeverre is er sprake van verschuivingen in nederzettingenpatronen en landgebruik in de loop van de tijd? Welke sporen/vondsten geven aanwijzingen met betrekking tot de inrichting van de planlocatie voor het terrein binnen de stadsmuren kwam te liggen? Deze vragen hebben betrekking op een groter onderzoeksgebied en zoeken de samenhang tussen de resultaten van de verschillende onderzoeken. Volledige antwoorden zullen uit de resultaten van dit onderzoek niet voortkomen, ze leveren echter wel een bijdrage voor het verkrijgen van een totaalbeeld. Met dit in het achterhoofd dienen onderstaande vragen meegenomen te worden in de uitwerking van de onderzoeksresultaten. 1. Hoe verhouden de conclusies zich tot de resultaten van onderzoek in de naaste omgeving? Met name de informatie die eerdere onderzoeken aan de Boschstraat en Markt zijn uitgevoerd dient in de eindrapportage meegenomen te worden. 2. Hoe passen eventuele inheems-Romeinse vondsten en sporen binnen het regionale villa-/ infrastructurele- en nederzettinglandschap? Welke overeenkomsten/ verschillen bestaan er met villa's en inheems-Romeinse nederzettingen "Schildstraat" Kleine Spouwen (Bilzen). 3. Kan op basis van onderhavig onderzoek de huidige kennistand (https://www.limburg.nl/onderwerpen/cultuur/erfgoed/archeologie-0/archeologie/) aangevuld/aangepast worden. Indien ja: Formuleer daarvoor concrete tekstvoorstellen (met paragraaf aanduiding) ter vervanging van de bestaande tekst. Indien nee: verklaar waarom het onderzoek niet tot kenniswinst heeft geleid. Naar aanleiding van de sporen en vondsten die tijdens het onderzoek worden aangetroffen, kan het nodig zijn in de loop van het onderzoek een aanvulling of aanpassing op dit pve uit te voeren (zie ook hfst 11.2).
Vraagstelling specialistisch onderzoek	• Welke datering kan verbonden worden aan het vondstmateriaal en daarmee aan de sporen/vlakken waarin zij gevonden zijn? • Kan de productieplaats/herkomst van het vondstmateriaal

	bepaald worden? • Van welk materiaal/metaal zijn de vondsten samengesteld? • Welke toevoegingen aan de voorgaande onderzoeken kunnen gemaakt worden wat betreft de bodemopbouw en landschapsreconstructie? Kan de beschrijving van de bodemopbouw gespecificeerd of aangevuld worden? • Is op basis van paleobotanisch en archeozoologisch onderzoek van monsters uit eventuele beer- en/of waterputten een uitspraak mogelijk over het voedingspatroon en/of vegetatie uit de betreffende periode? • Kan op basis van pollenanalyse een landschappelijke reconstructie gegeven worden? • Wat is het geslacht, de leeftijd en antemortem lengte van de aangetroffen skeletten? • Welke aanwijzingen voor gezondheidstoestand, degeneratieve veranderingen en pathologieën zijn er? Kunnen uitspraken gedaan worden over de doodsoorzaak? • Welke aanwijzingen zijn er voor handelingen na de dood?
Uitvoering werkzaamheden Aanbevelingen	• In welke mate zijn de gehanteerde strategieën en methoden effectief geweest? Indien het onderzoek niet volgens plan kon worden uitgevoerd, om welke reden en op welke wijze is van het PvE afgeweken? • Welk strategische en methodische aanbevelingen kunnen worden gegeven voor toekomstig onderzoek? • Welke aanbevelingen zijn te geven met betrekking tot onderzoek in de naaste omgeving?

HOOFDSTUK 6 METHODEN EN TECHNIEKEN

In het plangebied zal tussen de bebouwing aan de Boschstraat en de Batterijstraat nieuwbouw plaats vinden. Daarnaast zal de bebouwing aan de Batterijstraat gesloopt worde en wordt een ligput gegraven in de kelder aan de Boschstraat. De planlocatie ligt binnen de historische binnenstad van Maastricht (archeologische zone A).

Ongeacht de omvang van de bodemverstorende ingreep is binnen deze zone archeologisch onderzoek verplicht. Conform het advies van 12-03-2018 (zie bijlage 5) dat in de voorwaarden in de vergunning opgenomen wordt, dienen in het plangebied een opgraving en een archeologische begeleiding plaats te vinden.

6.1 Methoden en technieken

Methoden en technieken	Conform KNA 4.0. Uitgegaan wordt van minimaal twee vlakken. Indien noodzakelijk worden meerdere vlakken aangelegd. Alle aanwezige sporen dienen tijdens de opgraving en de begeleiding te worden gecoupeerd en afgewerkt. Tekenen In het algemeen geldt voor de grondsporen dat alle sporen op vlakniveau worden gedocumenteerd en ingetekend (schaal 1:50 geen grafkuilen of 1:10 wel grafkuilen) en gefotografeerd. De vlakken en het stort worden onderzocht met een metaaldetector. Alle metaalvondsten worden 3D ingemeten. Hoogtematen In de werkput worden hoogtematen genomen. Van bijzondere sporen zoals graven, waterputten en hutkommen wordt in het vlak minimaal drie hoogtematen genomen en een meting van de onderzijde van het spoor, indien dit bereikt wordt. Daarnaast wordt apart nog een maat van belangrijke onderdelen binnen het spoor genomen. Van bijzondere vondsten wordt eveneens apart een hoogtemaat genomen. Profielen Alle 4 profielen worden handmatig opgeschaafd. Twee haakse profielen dienen getekend (1:20), beschreven en gefotografeerd te worden. Foto's Van het vlak worden vlakfoto's genomen op zo'n wijze dat sporen en structuren erop herkenbaar zijn en het fotobord leesbaar. Daarnaast moeten overzichtsfoto's worden vervaardigd van de hele put of van een groot deel van de werkput. Van bijzondere sporen en vondsten wordt minimaal één detailopname in het vlak en een foto van de coupedoorsnede(s) genomen. Daarnaast worden detailopnames gemaakt waar nodig. Vondsten uit sporen worden per spoor(vullingslaag) verzameld. Van houtskoolrijke sporen en sporen met een humeuze vulling zullen monsters genomen worden voor paleoecologisch onderzoek.
------------------------	---

	Van water- en beerputten wordt de diepte met de boor (3 cm guts) vastgesteld. Gecoupeerde sporen worden getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd. Graven Bij het aantreffen van graven dient een fysisch antropoloog ingezet te worden voor de documentatie en berging. Ligging en locatie grafgraven ten opzichte van skelet-/crematieresten dienen vastgesteld te worden en samen met de crematie-/inhumatie-resten 1:10 ingetekend worden. Tevens dienen foto's gemaakt te worden waarbij, in het geval van inhumatiegraven, de positie van het skelet gedocumenteerd wordt. Crematie-resten dienen en bloc gelicht te worden voor verder onderzoek. Volg hierbij werkwijze Borgharen-Pasestraat³ (inhumatie) en Hiddink 2003 en 2006 (crematie).
--	---

6.2 Strategie

Strategie	Aangezien het binnenterrein toegankelijk moet blijven voor graafmachines, zal de (ondergrondse) sloop aan de Batterijstraat pas plaats kunnen vinden als de archeologische opgraving van de binnenplaats is afgerond. Het binnenterrein zal onderzocht worden door middel van de kwadrantenmethode, waarbij de kwadranten vlaksgewijs worden verdiept. Op deze manier kunnen doorlopende profielen zowel haaks op als evenwijdig aan de Boschstraat opgenomen worden en kunnen alle sporen worden onderzocht. Het terrein zal tot op maximale verstoringsdiepte (ca. 3,5 m - mv) worden onderzocht. Uit dient te worden gegaan van minimaal 2 vlakken. Tijdens het onderzoek dient de veiligheid van de aanwezigen en omwonenden in acht te worden genomen. De archeologische begeleiding van de ondergrondse sloop aan de Batterijstraat dient vooral ter aanvulling op het onderzoek van het binnenterrein. De begeleiding van de aanleg van de liftschacht zal meer inzicht geven in de bodemopbouw langs de Boschstraat. Als tijdens de begeleiding relevante sporen of lagen worden waargenomen, dient ruimte geboden te worden deze conform KNA protocol Opgraven te documenteren.
-----------	---

³ [REDACTED] 2011



6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters

Omgang kwetsbare vondsten en monsters	Wijze van bergen verloopt conform de vigerende KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Artefacten en monsters dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden. In het geval van zeer kwetsbare vondsten dient direct contact opgenomen te worden met het bevoegde gezag/de depotbeheerder en wordt in overleg bepaald hoe met de betreffende vondsten dient te worden omgegaan.
---------------------------------------	--

6.4 Structuren en grondsporen, scheepswrak of vliegtuig

Structuren en	Alle grondsporen zoals paalgaten, greppels en kuilen dienen te worden
---------------	---

grondsporen	gecoupeerd, gedocumenteerd en geheel op vondsten onderzocht te worden. Waar sporen deel uit maken van een structuur dienen deze als cluster gecoupeerd en afgewerkt te worden met als doel het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van paleo-ecologische resten dient in overleg met het bevoegd gezag een monster genomen te worden. Bemonstering dient plaats te vinden volgens de Archeologie-leidraad 1. Vlaktekeningen (schaal 1:50) worden uitsluitend gemaakt, wanneer in het vlak grondsporen of structuurresten zichtbaar zijn. Profielen worden getekend in schaal 1:20. Bijzondere sporen zoals graven, constructies/structuren en (water)putten dienen op schaal 1:10 te worden gedocumenteerd. Indien er verbanden en/of oversnijdingen met muurresten zijn dienen deze te worden gedocumenteerd.
Muurwerk	Muurwerk, vloerniveaus en ovens worden op schaal 1:20 gedocumenteerd, en intact gelaten zolang het archeologisch onderzoek dat toelaat. Van muurwerk worden minimaal 3 hoogtematen genomen. Bij muurwerk worden eveneens hoogtematen genomen van versnijdingen en aanhechtingen. Bij muurresten dienen de bouwmaterialen en de eventueel gebruikte mortel te worden beschreven. Van hoekoplossingen, eventuele aanzetten van gewelven en bogen en van eventuele bouwkundige bijzonderheden dienen detailfoto's te worden gemaakt. Van het muurwerk moeten de steenformaten worden gedocumenteerd. Daarnaast moet in het geval van baksteen ook een vijf-, en wanneer mogelijk een tienlagenmaat en het metselverband worden vastgesteld.

6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek

Fysisch – geografisch onderzoek	Met onderhavig plangebied - als onderdeel van een groter geheel - is het in eerste instantie van belang dat de informatie die op dit onderdeel wordt verkregen aansluit op informatie die reeds beschikbaar is vanuit de directe omgeving van het plangebied (onderzoeken Boschstraatkwartier, Nutsbedrijventerrein, Sphinxterrein en Markt, zie literatuurlijst). De doelstelling van het onderzoek is om, behalve de basisregistratie van vondsten en sporen, tot een reconstructie te komen van de landschappelijke situatie waarbinnen de activiteiten plaatsvonden die tot deze vondsten en sporen geleid hebben. In het verlengde hiervan dient door de senior KNA archeoloog, tijdens het werk bepaald te worden waar documentatie van profielen zinvol gaat zijn om een bijdrage te kunnen leveren aan het overall beeld van de landschappelijk inrichting binnen de planlocatie en de omgeving waarbinnen deze zich bevindt.
---------------------------------	---

	Tijdens het analyseren en documenteren van deze profielen dient bij de beschrijving van de lagen, middels de nummering van de lagen, een koppeling gemaakt te worden met de lagen die bij de aanleg van de archeologisch relevante niveaus zijn aangetroffen. Wijze van documenteren dient plaats te vinden volgens KNA-Leidraad Archeologische Standaard Boorbeschrijving (ASB versie 5_2 geactualiseerd september 2008).
--	--

6.6 Anorganische artefacten

Anorganisch artefacten	Artefacten dienen te worden verzameld per vondstcategorie (metaal, aardewerk, glas, natuursteen, bouw materiaal). Vondsten die in relatie met het gedocumenteerde profiel gebracht kunnen worden, dienen te worden verzameld naar stratigrafische laag. Wijze van bergen verloopt conform KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Anorganische artefacten dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden.
------------------------	--

6.7 Organische artefacten

Organisch artefacten	Organisch vondstmateriaal dat bij de aanleg van het vlak tevoorschijn komt wordt per vondstcategorie (hout, textiel, leer, bot) verzameld in vakken of per spoorvulling. Vondsten die in relatie met het gedocumenteerde profiel gebracht kunnen worden, dienen te worden verzameld naar stratigrafische laag. Botmateriaal uit graven dient verzameld te worden volgens de richtlijnen "menselijk skeletmateriaal" uit de veldhandleiding archeologie CvAK 2002. Er dient een fysisch-antropoloog te worden ingeschakeld bij de berging en documentatie. Organische artefacten worden bewaard in dezelfde omgeving als waarin ze zijn gevonden (vochtig indien vochtig, nat indien nat). Wijze van bergen verloopt conform KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Organische artefacten dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden. Bij constructiemateriaal als houten waterputten dient in overleg met het bevoegde gezag de strategie ten aanzien van de berging en conservering te worden bepaald.
----------------------	--

6.8 Archeozoologische, archeobotanische en fysisch antropologische resten

Archeozoologische en botanische resten	Verzamelwijze volgens Veldhandleiding Archeologie (CvAK-leidraad 1): organische materialen Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van paleo-ecologische resten in sporen of natuurlijke lagen, die een bijdrage aan het antwoord op de onderzoeksvragen kunnen leveren, dient een monster te worden
--	---

	genomen. Naar bevind van zaken en in overleg met het bevoegd gezag dienen monsters genomen te worden voor C14- dan wel dendrodateringen. Op deze manier te dateren sporen komen skeletresten en houtskoolconcentraties (C-14) en bouw hout uit muurconstructies en water/beerputten (dendro) in aanmerking. Om de onderzoeksvraag naar de ontwikkeling van het landschap te beantwoorden, dient uit elke cultuurlaag/spoor waarvan verwacht mag worden dat het in potentie uitsluitsel kan geven over de vegetatie van de locatie een pollenmonster worden genomen. Het minimum monstervolume bedraagt 1 cc sediment. Bij profielen met een ongestoorde bodemopbouw dient een pollenbak met een lengte tussen 20 en 40 cm te worden gebruikt. Minimale breedte en diepte is 5 cm.
--	--

6.9 Overige resten

Niet van toepassing.

6.10 Dateringstechnieken

Waar het maken van keuzes m.b.t. dateringmethoden aan de orde is wordt zoveel als mogelijk in eerste instantie gebruik gemaakt van dendrochronologie, in tweede instantie van C14 datering(en) en pas als laatste optie voor de OSL dateringstechniek.

6.11 Beperkingen

Met de ligging van het plangebied in een intensief bebouwd stadsdeel dient rekening gehouden te worden met instortingsgevaar van omliggende bebouwing.

HOOFDSTUK 7 UITWERKING EN CONSERVERING

7.1 Evaluatiefase

Na het veldwerk en na de technische uitwerking zoals hieronder omschreven, wordt door de projectleider – zo nodig na specialistisch advies- een evaluatierapport opgesteld. In het evaluatierapport worden de bevindingen van het veldwerk samengevat en wordt een voorstel gedaan voor nadere analyse van sporen, monsters en vondsten (waaronder laboratoriumonderzoek), voor de conservering van objecten en voor de opzet van het eindrapport, waaronder de keus van de te tekenen, te fotograferen en af te beelden objecten. Voorgesteld wordt ook welke vondsten en monsters niet bewaard (gedeponeerd) hoeven te worden (zie ook 7.7.). Ten behoeve van het evaluatierapport dienen monsters gewaardeerd te worden op geschiktheid voor nadere analyse en/of gebruik voor dateringsmethoden. Van metaal dient (evt. middels een röntgenopname) duidelijk te zijn waar het om gaat. Overige vondsten en monsters dienen door middel van een quick-scan voldoende informatie op te leveren om een gefundeerde afweging met betrekking tot verdere uitwerking en (de-)selectie te kunnen maken.

In deze fase dient voorts geëvalueerd te worden in welke mate de onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden en of voor de uitwerking gewijzigde of aanvullende onderzoeksvragen gesteld moeten worden. Geëvalueerd wordt of aanvullende of gewijzigde eisen gesteld moeten worden aan de hieronder genoemde eisen van uitwerking en conservering.

Het evaluatierapport (inclusief een (de-)selectievoorstel; zie hst.8) wordt getoetst en vastgesteld door de bevoegde overheid. Het evaluatierapport fungeert daarna als aanvulling van dit programma van eisen. Na aanbidding, maar voor vaststelling van het evaluatierapport heeft de opdrachtgever de gelegenheid zijn visie op de mate van uitwerking en rapportage kenbaar te maken.

Na vaststelling van het evaluatierapport geeft de opdrachtgever/vergunningaanvrager opdracht tot uitwerking, rapportage en conservering volgens het vastgestelde evaluatierapport, rekening houdende met de vastgestelde termijn voor oplevering van het concept-eindrapport (zie 7.2.1 voor termijnen uitwerking).

7.2 Uitwerking en Rapportage

7.2.1 Technische uitwerking

Technische uitwerking	De algemene technische uitwerking omvat het digitaliseren van alle in het veld gemaakte tekeningen, het bewerken van digitale afbeeldingen en het digitale gegevensbeheer. • Alle sporen en structuren worden afgebeeld op een 'alle-sporenkaart', of op (bij een complexe stratigrafie) op gecombineerde vlaktekeningen. • Alle vondsten worden gereinigd en primair geanalyseerd (bakselniveau voor keramiek). • Paleo-ecologische resten worden gekarakteriseerd. • Bij de determinatie, datering en beschrijving van middeleeuwse vondsten en sporen dient men alert te zijn op een historiografisch correct gebruik van de termen 'Late Middeleeuwen' en 'laatmiddeleeuws'. Deze hebben uitsluitend betrekking op de periode 1250 – 1500. De periode 1000-1250 wordt aangeduid als
-----------------------	---

	Volle Middeleeuwen of Hoge Middeleeuwen. Alleen bij Archis-invoer mag de afkorting LMEA voor de Volle Middeleeuwen gehanteerd worden en LME voor de periode 1000-1500, indien geen nadere datering gegeven kan worden. In teksten staat in dit laatste geval: Volle en Late Middeleeuwen. • Alle foto's, tekeningen, vondsten, monsters worden geadministreerd. Handgeschreven verslagen worden uitgetikt en gearriveerd. Overige analoge documentatie wordt gescand en gearriveerd. • Alle vondsten, sporen en structuren worden geregistreerd in een digitaal gegevensbestand. • Fysisch-geografische analyse (beschrijving bodemopbouw, analyse van gaafheid) vindt zoveel mogelijk plaats binnen de technische uitwerking.
Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept)eind-/tussenrapport	Het evaluatierapport wordt uiterlijk 12 weken na beëindiging van het veldwerk, inclusief alle (de-) selectie lijsten per vondstcategorie, aangeleverd. Op basis van het evaluatie rapport wordt (indien nodig tijdens een overleg) vastgesteld welke zaken dienen te worden uitgewerkt en in welke mate. Tevens worden afspraken gemaakt over de inhoud van het eindrapport. Met de uitwerking van het onderzoek kan pas dan gestart worden wanneer sprake is van een door het bevoegd gezag goed gekeurd evaluatie rapport. Het eindrapport wordt uiterlijk 12 maanden na goedkeuring van het evaluatie rapport in concept aangeboden aan het bevoegd gezag.
Procedure toetsing eind-/tussenproduct door bevoegd gezag	Twee weken na het verkrijgen van het commentaar van het bevoegd gezag dient de eindversie van het rapport digitaal te worden aangeleverd aan het bevoegd gezag ter definitieve toets. Na schriftelijke goedkeuring dienen binnen 2 weken de definitieve eindrapporten aan opdrachtgever en bevoegd gezag te worden aangeleverd, zowel analoog als digitaal.

7.2.2 Rapportage

Inhoud eind-/tussenrapport	Het rapport wordt minimaal conform KNA OS15 opgesteld; De rapportage bestaat uit de volgende onderdelen; • Inleiding (doel en aanleiding onderzoek en administratieve gegevens) • Beknopte samenvatting van de landschappelijke context en bewoningsgeschiedenis van het gebied • Overzicht van de eerder verkregen resultaten • Doel van onderzoek en onderzoeksvragen • Onderzoekstrategie en methoden • Fysische geografie (o.a. bodemopbouw, stratigrafie en genese) • Sporen en structuren • Materiaalcategorieën • Overig specialistisch onderzoek
----------------------------	--

	• Synthese waarin de resultaten van de verschillende deelonderzoeken in onderlinge samenhang en in het licht van de onderzoeksvragen worden besproken • Conclusie (incl. beantwoording onderzoeksvragen)
Versijning en oplage eindrapport en/of specialistisch deelrapport	Het rapport kan in de huisstijl van de uitvoerende firma opgemaakt worden. Er dient een oplage van 3 analoge exemplaren te worden geleverd aan het bevoegd gezag. Tevens dient een exemplaar van het eindrapport gestuurd te worden aan: • de RCE, • de Koninklijke Bibliotheek, • de stadsbibliotheek in het Centre Céramique te Maastricht, • de Provinciaal Archeoloog van Limburg en redactie AVL • ZOLAD+ (Riemst, België). Daarnaast dient het rapport, inclusief lijsten en kaart- en fotomateriaal, digitaal als pdf-bestand te worden aangeleverd aan de opdrachtgever en het bevoegd gezag. Tekeningen tevens in oorspronkelijk tekeningenformaat (dgn). Copyright ligt zowel bij opdrachtgever als bevoegd gezag.

7.3 Structuren, grondsporen, scheepwrak of vliegtuig, vondstspreidingen

Structuren, grondsporen, vondstspreidingen	Alle sporen en structuren dienen te worden beschreven per vlak en in samenhang met de grotere structuur indien het om muurresten gaat. Sporen die zich over meerdere vlakken uitstrekken dienen vanaf het hoogst waargenomen niveau beschreven te worden. Indien op basis van vondstmateriaal sporen en structuren gedateerd kunnen worden, dient dit te worden vermeld, met verwijzing naar de nummers uit de vondstenlijst.
--	--

7.4 Analyse aardewetenschappelijke gegevens

Analyse fysische-geografie	Van de bodemprofielen wordt een representatieve doorsnede van de bodemopbouw binnen het plangebied getekend/geconstrueerd. Indien mogelijk dienen de resultaten gebruikt te worden als aanvulling op de reconstructie van de landschapontwikkeling van de omgeving.
----------------------------	--

7.5 Anorganische artefacten

Anorganisch artefacten	De uitwerking en conservering van anorganische artefacten vindt plaats volgens KNA specificaties aangevuld met eisen van het bevoegd gezag (wordt in overleg na afloop veldwerk vastgesteld).
------------------------	--

7.6 Organische artefacten

Organisch artefacten	Idem anorganisch. Skeletmateriaal uit een grafcontext dient door een fysisch-antropoloog gedetermineerd te worden. De resultaten dienen in een aparte bijlage te worden weergegeven.
----------------------	---

7.7 Archeozoologische en -botanische resten

Archeozoologische en botanische resten	Conform KNA 4.0 protocol specialistisch onderzoek. Alle archeobotanische monsters genomen ter beantwoording van de onderzoeksvraag naar de ontwikkeling van het landschap dienen te worden gezeefd en gescand op waarde volgens de richtlijnen uit de bijlage “standaard bepalingen veldwerk”. het overleg over de uitwerking wordt, mede op basis van de waardering op geschiktheid voor analyse, bepaald welke monsters verder moeten worden geanalyseerd. De pollenmonsters die een datering van lagen kunnen leveren, dienen middels een quick-scan op hun potentie te worden onderzocht. Deze resultaten worden opgenomen in het evaluatierapport. Bij
--	---

7.8 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.)

Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten, e.d.)	Representatieve sleufprofielen, (profielen door) grondsporen en plattegronden dienen te worden gefotografeerd. Tijdens het onderzoek dienen enkele fotografische opnames (“sfeerplaatjes”) te worden gemaakt die geschikt zijn voor communicatiedoeleinden. Alle foto's dienen in ieder geval digitaal aangeleverd te worden in jpg-formaat. Bijzondere objecten en bijzondere sporen (hutkommen, graven, waterputten) dienen apart afgebeeld te worden door middel van foto en tekening. Een representatieve selectie van de meest diagnostische en bijzondere vondsten dient tevens te worden afgebeeld door middel van foto en tekening. Er dienen maximaal 5 objecttekeningen te worden vervaardigd. In het evaluatierapport wordt daartoe (evt. in overleg met het bevoegde gezag) een voorstel gedaan. Alle profielen dienen aan elkaar gekoppeld te worden afgebeeld in tekening en op foto. Op zowel tekening als foto worden de onderscheidde lagen aangegeven. Indien er meerdere fases van sporen, muurresten of (bouwhistorische) structuren aangetroffen worden dienen samenhangende restanten per fase op kaartmateriaal te worden weergegeven. Vlaktekeningen schaal 1:50. Profieltekening schaal 1:20. Tekening met locatie werkputten schaal 1:200. Alle vlaktekeningen dienen gevectoriseerd te worden en te worden afgebeeld in RD-coördinaten (alle puttenkaarten, alle-sporenkaarten, alle sporen per fase, alle structuren, alle structuren per fase). Eveneens aan te leveren in jpeg-formaat. Op kaartmateriaal moet in ieder geval duidelijk zijn: - de begrenzing van de vindplaats(en) middels een topografische kaart met de begrenzing van de onderzoekslocatie, schaal 1: 25000 - de hoogteligging van de verschillende vindplaatsen middels een uitsnede van de AHN met aanduiding van de sporen/vindplaats(en) ten opzichte van het reliëf. - de fasering tussen de verschillende vindplaatsen middels een uitsnede van de topografische kaart
---	---

	met de vindplaatsen gedifferentieerd naar diverse periodes, in een straal van 500 m rond de onderzoekslocatie, voor zover in ARCHIS bekend. d. Waar zich verstoorde zones bevinden. De documentatie dient in zijn geheel op cd-rom en usb-drager te worden aangeleverd, alsook per we-transfer aan het bevoegde gezag te worden verzonden. Tekeningen en kaarten dienen aangeleverd te worden in één van de volgende formats: Autocad, DWG, dxf of MicroStation Versie 7 (.dgn). In alle gevallen dienen de tekeningen en kaarten een geo-referentie te bevatten waarmee ze te koppelen zijn aan het RijksDriehoekstelsel (RD) Betreffende GIS (tekeningen met gekoppelde administratieve waarden): Indien zich in de tekening objecten bevinden met een koppeling naar administratieve gegevens, dan dienen die objecten in de tekening voorzien te zijn van een unieke sleutel. Deze sleutel moet overeenkomen met de sleutel in de administratieve gegevens. De administratieve gegevens dienen geleverd te worden in een excel, access of ASCII bestand.
--	---

HOOFDSTUK 8 (DE-)SELECTIE EN CONSERVERING

8.1 Selectie materiaal voor uitwerking

Na afloop van het veldwerk wordt in het evaluatieverslag een (de-) selectievoorstel gedaan. Op basis van een eerste evaluatie van de onderzoeksresultaten en een eerste scan en/of waardering op geschiktheid voor analyse (door de betreffende (materiaal) specialisten) van de vondsten en monsters, dient een (de-)selectie van vondsten en monsters plaats te vinden en een selectie van welke artefacten geconserveerd zullen moeten worden.

De onderbouwing en verantwoording voor deze (de-)selectie dient onderdeel uit te maken van het evaluatieverslag. De selectie dient goedgekeurd te zijn door de opdrachtgever, het bevoegd gezag en de depotbeheerder.

Bij het aantreffen van vondstmateriaal dat een dringende conservering behoeft dient direct contact te worden opgenomen met de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente Maastricht.

8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering

Op basis van het evaluatierapport en de daarin opgenomen (de-)selectie tabellen van vondsten en monsters wordt een voorstel gedaan voor de (de-)selectie van vondsten en monsters. Het (de-)selectierapport dient bij oplevering aan opdrachtgever, in afschrift, ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de depothouder en het bevoegde gezag.

De goedkeuring door het bevoegde gezag betreft het vaststellen of de voorgestelde (de-) selectie leidt tot het kunnen beschikken over voldoende (onderzoeks)materiaal ter beantwoording van de onderzoeksvragen. De goedkeuring door de depothouder/eigenaar betreft het vaststellen of de voorgestelde (de-)selectie overeen komt met het gemeentelijk beleid en om een schatting te kunnen maken van de hoeveelheid in het depot op te nemen materiaal. De uiteindelijke (de-)selectie van het vondstmateriaal

dient in overleg met depotbeheerder mevr. [REDACTED]
[REDACTED] te gebeuren.

8.3 Selectie materiaal voor conservering

Zie voor de specifieke richtlijnen m.b.t. zowel de tijdelijke opslag als de lange termijn conservering de KNA (OS11), en de Aanlevervoorwaarden van het Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten te Maastricht (Aanlevervoorwaarden GDBM - 2018: Bijlage 3 of 4 van dit PvE).

HOOFDSTUK 9 DEPONERING

9.1 Eisen betreffende depot

Zie eisen betreffend depot	Zie bijlage 3 van dit PvE voor de Aanlevervoorwaarden van het Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten Maastricht (GDBM). Vondsten en documentatie van het onderzoek dienen volgens het deponeringsprotocol aan de depotbeheerder mevr. [REDACTED] overhandigd te worden. Hiertoe behoort ook een kopie van de Archismelding. Na controle en goedkeuring door de depotbeheerder zal een ontvangstbewijs naar de firma gezonden worden. Dit ontvangstbewijs kan in kopievorm als goedkeuring van het bevoegd gezag aan de opdrachtgever worden gezonden, voor betaling van de laatste termijn.
----------------------------	---

9.2 Te leveren product

Te leveren product	Zie voor de vigerende aanlevervoorwaarden bijlage 3. Voor vragen hierover wordt verzocht contact op te nemen met de depotbeheerder mevr. [REDACTED]
Termijn overdracht van vondsten, monsters en documentatie	Deponering dient uiterlijk 3 maanden na aanbieden definitief digitaal rapport plaats te vinden.
e-depot (zie protocol depotbeheer DS05)	Het goedgekeurde PvE (inclusief onderzoekmeldingsnummer) dient te worden geplaatst in het e-depot. Binnen 2 jaar na afronding van het veldwerk dienen alle conform PvE gespecificeerde digitale producten te worden overdragen aan het e-depot (www.edna.nl) onder vermelding van het onderzoeksmeldingsnummer.

HOOFDSTUK 10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN

10.1 Personele randvoorwaarden

Personele randvoorwaarden	De uitvoerder is een gecertificeerd bedrijf dat tot de bedoelde werkzaamheden onder de vigerende wet- en regelgeving is toegelaten.
---------------------------	---

	Het veldwerk vindt plaats onder leiding van een senior KNA-archeoloog (projectleider) die ervaring heeft met het onderzoeken van vindplaatsen uit de Late Prehistorie t/m de Middeleeuwen op Maasterrassen. De projectleider is dagelijks in het veld aanwezig, participeert in de uitvoering van de opgraving en stuurt het veldteam aan. De senior KNA-archeoloog is aanwezig bij de aanleg van de vlakken en wanneer zich opmerkelijke wijzigingen (zoals van de archeologische verwachting; zie hierboven bij 'belangrijke wijzigingen') voordoen. In het geval van gunning wordt het veldwerk uitgevoerd door de personen die in de offerte als beoogde uitvoerders worden genoemd. Het onderzoek van vlakken met de metaaldetector vindt plaats door een persoon die aantoonbare ervaring heeft met dit type van onderzoek. Voor de uitwerking, conservering en rapportage is de inzet van specialisten met periode-, materiaal-, gebiedspecifieke kennis en/of ervaring vereist. Deze kennis en ervaring blijkt uit de bij de offerte gevoegde CV's van de beoogde specialisten
--	---

10.2 Overlegmomenten

10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie

Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	Namens de gemeente Maastricht, is mevrouw [REDACTED] archeologisch toezichthouder op de werkzaamheden. Uitsluitend haar aanwijzingen dienen door de uitvoerder te worden opgevolgd. Namens de opdrachtgever zal [REDACTED] optreden. Voorafgaande aan de start van de graafwerkzaamheden dient een startoverleg plaats te vinden waarbij opdrachtgever, archeologisch opdrachtnemer en (de archeologisch adviseur van) het bevoegde gezag aanwezig zijn. Verder zullen enkele korte werkoverleggen plaatsvinden waarbij gekeken wordt of men binnen de vastgestelde planning de werkzaamheden uitvoert, of er sprake is van meer- dan wel minderwerk, of er onderzoeksvragen uit het PvE al dan niet beantwoord kunnen worden en of er logistieke knelpunten zijn. De afspraken worden per overleg vastgelegd en dienen als uitgangspunt voor vervolgoverleg. De opdrachtnemer notuleert deze afspraken en neemt ze op in het dagrapport.
--	--

10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen

Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk	Aanvang van de werkzaamheden in afstemming met opdrachtgever.
Uitvoeringscondities	Opdrachtgever is verantwoordelijk voor toegankelijkheid en

veldwerk	bereikbaarheid van het terrein en zorgt voor betredingstoestemming. Over eventuele afvoer van grond dienen met de opdrachtgever afspraken te worden gemaakt. Bezoek zal alleen in overleg met het bevoegd gezag plaatsvinden. Ook communicatie naar derden zal uitsluitend geschieden in overleg met de opdrachtgever en het bevoegd gezag.
----------	---

HOOFDSTUK 11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE

11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk

Wijzigingen tijdens het veldwerk	Tijdens de voortgangsoverleggen worden eventuele wijzigingen wat betreft vraagstelling, strategie, methodiek en locatie in het verslag en in een Nota van Wijzigingen vastgelegd en door beide partijen geaccordeerd bij het volgende voortgangsoverleg.
----------------------------------	---

11.2 Belangrijke wijzigingen

Wijzigingen tijdens het veldwerk	Tijdens de voortgangsoverleggen worden eventuele wijzigingen wat betreft vraagstelling, strategie, methodiek en locatie in het verslag en in een Nota van Wijzigingen vastgelegd en door beide partijen geaccordeerd bij het volgende voortgangsoverleg. Voorbeelden van gebeurtenissen die aanleiding kunnen vormen voor een belangrijke wijzigingen zijn: - Situaties waarin het onderzoek niet (langer) conform PvE uitgevoerd kan worden. - Het aantreffen van archeologische waarden uit perioden waarvoor aan het plangebied op basis van het vooronderzoek geen of een lage verwachting was toegekend. - Het aantreffen van uitzonderlijke vondsten (van nationaal belang) waarvoor de strategie in overleg met het bevoegde gezag (en eventueel het Rijk) aangepast moet worden.
----------------------------------	--

11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk

Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk	Bij het overleg na aanbieding van het evaluatierapport wordt in overleg met het bevoegde gezag vastgesteld in hoeverre de vraagstellingen, strategie, methodiek van uitwerking, conservering aangepast dient te worden (wijziging van PVE). Tevens zal daarbij worden vastgesteld welk materiaal in welke mate uitgewerkt dient te worden, welke monsters in welke mate geanalyseerd dienen te worden, welke objecten getekend dienen te worden en wat in de rapportage opgenomen dient te worden. Deze afspraken zullen in een door de opdrachtgever en bevoegd gezag geaccordeerd verslag vastgelegd worden. Een kopie van dit verslag dient ter kennisgeving aan mevr. [REDACTED] verzonden te worden.
--	---

11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering

Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering	Zodra sprake is van een door het bevoegde gezag goedgekeurd evaluatierapport kan gestart worden met de uitwerking van het onderzoek en de conservering van het materiaal. Indien tijdens uitwerking en conservering afgeweken wordt van de in het PvE en evaluatieverslag gestelde vragen, strategie of methodiek, dient hierover op voorhand contact opgenomen te worden met bevoegd gezag en opdrachtgever. Eventuele wijzigingen zullen in een geaccordeerd verslag vastgelegd worden.
--	---

LITERATUUR EN BIJLAGEN

Literatuur

██████████ 2011: *Maastricht-Nutsbedrijventerrein. Een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven*, Amersfoort (ADC-rapport 2169)

██████████ 2007: *Maastricht Entre-Deux*, 's-Hertogenbosch (BAAC rapport 04.201)

Boogard, J. van den, 1998: *De Capucijnenhof*, Maastricht (Maastrichts Silhouet 52)

██████████ 2008: *Een gat in de Markt. Een opgraving achter het stadhuis op de Markt te Maastricht*, Amersfoort (ADC-rapport 1096)

██████████, 2003. *Het grafritueel in de Late IJzertijd en de Romeinse tijd in het Maas-Demer-Schelde-gebied, in het bijzonder van twee grafvelden bij Weert*, Amsterdam (ZAR 11).

██████████, 2006. *Opgravingen op het Rosveld bij Nederweert 2. Graven en grafvelden uit de IJzertijd en de Romeinse tijd*, Amsterdam (ZAR 28).

Interne dossiers (Boschstraat, Boschstraatkwartier)

██████████ 2013: *Archeologisch onderzoek tussen de Markt en de Maas in Maastricht*, Zevenaar (Archeodienst Rapport 200), in concept

██████████ e.a., 2011: *Merovingers in een villa; Romeinse villa en Merovingisch grafveld Borgharen-Pasestraat. Onderzoek 2008-2009*, Rapportage Archeologische Monumentenzorg 189.

██████████, 2009: *Maastricht Sphinxterrein-fase 1. Inventariserend veldonderzoek met doorstart naar opgraving*, 's-Hertogenbosch (BAAC rapport A-08.0074)

Bijlage 1 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM – 2018

Aanlevervoorwaarden 2018

Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten Maastricht



Gemeente Maastricht



Inhoudsopgave

Xelat Onroerend Goed b.v.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
HOOFDSTUK 1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED.....	5
HOOFDSTUK 2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK	6
2.1 Aanleiding en motivering	6
HOOFDSTUK 3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK	9
HOOFDSTUK 4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING.....	11
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context	11
4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)	14
4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)	15
4.4 Structuren en sporen	15
4.5 Anorganische artefacten	15
4.6 Organische artefacten	15
4.7 Archeozoologische en botanische resten	16
4.8 Motivatie	16
4.9 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	16
4.10 Gaafheid en conservering	16
HOOFDSTUK 5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING	17
5.1 Doelstelling.....	17
5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders	17
5.3 Vraagstelling.....	18
5.4 Onderzoeksvragen	18
HOOFDSTUK 6 METHODEN EN TECHNIKEN	22
6.1 Methoden en technieken.....	22
6.2 Strategie	23
6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters.....	24
6.4 Structuren en grondsporen, scheepswrak of vliegtuig.....	24
6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek	25
6.6 Anorganische artefacten	26
6.7 Organische artefacten	26
6.8 Archeozoologische, archeobotanische en fysisch antropologische resten	26
6.9 Overige resten	27
6.10 Dateringstechnieken	27
6.11 Beperkingen.....	27
HOOFDSTUK 7 UITWERKING EN CONSERVERING	28
7.1 Evaluatiefase	28
7.2 Uitwerking en Rapportage.....	28
7.2.1 Technische uitwerking	28
7.2.2 Rapportage	29
7.3 Structuren, grondsporen, scheepswrak of vliegtuig, vondstspredingen	30
7.4 Analyse aardwetenschappelijke gegevens	30

7.5 Anorganische artefacten	30
7.6 Organische artefacten	30
7.7 Archeozoölogische en -botanische resten	31
7.8 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.).....	31
HOOFDSTUK 8 (DE-)SELECTIE EN CONSERVERING	32
8.1 Selectie materiaal voor uitwerking	32
8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering	32
8.3 Selectie materiaal voor conservering.....	33
HOOFDSTUK 9 DEPONERING	33
9.1 Eisen betreffende depot.....	33
9.2 Te leveren product.....	33
HOOFDSTUK 10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN.....	33
10.1 Personele randvoorwaarden	33
10.2 Overlegmomenten	34
10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	34
10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen	34
HOOFDSTUK 11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE	35
11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk.....	35
11.2 Belangrijke wijzigingen	35
11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk.....	35
11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering.....	36
LITERATUUR EN BIJLAGEN	36
Literatuur	36
Bijlage 1 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM – 2018	37
1 Inleiding	42
2 Tijdens het onderzoek	43
2.1 Eigendom vondstmateriaal	43
2.2 Selectie en afstoting	43
2.3 Conservering.....	43
2.4 Plannen aanlevering brondocumentatie	44
3 Aanleveren en in ontvangst nemen van documentatie	45
3.1 Intakeprocedure	45
3.2 Compleetheid.....	45
3.3 Aanvullende documentatie-eisen (digitaal en analoog) GDBM	45
3.3.1 Dooslijst digitaal	45
3.3.2 Digitaal_Medium	46
3.3.3 Map- en bestandsnamen en inhoud mappen op digitaal_Medium.....	47
3.3.4 Analoog aanleveren.....	49
4.1 Intakeprocedure	50
4.2 Compleetheid.....	50
4.3 Conservering.....	50
4.4 Aanvullende aanleveisen GDBM verpakking	50
5 Aanlevering bij e-depot	53

5.1	DANS EDNA	53
5.2	Procedure aanlevering en goedkeuring.....	53
6	Contactgegevens.....	54
Bijlage 1	Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten	55
Bijlage 2	Inhoudsopgave digitale aanlevering.....	56
Bijlage 3	Inhoudsopgave analoge aanlevering	58
Bijlage 4	Aanvullende verpakkingsvoorwaarden metaal.....	59

1 Inleiding

Protocol 4010 Depotbeheer KNA 4.0 vormt de basis voor deponering bij het Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten Maastricht (GDBM). Uitvoerders dienen conform de vigerende KNA te werken. Dit document bevat aanvullende aanlevervoorwaarden voor deponeringen bij het GDBM. Deze voorwaarden zijn onderdeel van de PvE's voor archeologisch onderzoek in de gemeente Maastricht.

Aanlevering en controle vindt plaats in een aantal fasen. Na goedgekeurde aanlevering van (analoge en digitale) documentatie en vondstmateriaal aan het GDBM en goedgekeurde aanlevering van digitale data aan het e-depot verstrekt de depotbeheerder een overdrachtsverklaring voor de gehele deponering. Aanleveringen zonder afspraak worden niet geaccepteerd.

Dit document bevat:

Hoofdstuk 2: Relevante regels, voorwaarden en termijnen voorafgaand aan en tijdens het archeologische onderzoek

Hoofdstuk 3: Aanlevervoorwaarden brondocumentatie aan het GDBM

Hoofdstuk 4: Aanlevervoorwaarden vondsten en monsters aan het GDBM

Hoofdstuk 5: Aanlevervoorwaarden digitale data aan e-depot na goedkeuring aanlevering aan het GDBM

In ieder hoofdstuk zijn de meest relevante regels en termijnen uit de KNA, aangevuld met aanlevervoorwaarden van het GDBM, samengevat in een tabel.

2 Tijdens het onderzoek

Voorafgaand aan het deponeren zijn er diverse contactmomenten tussen uitvoerder, (opdrachtgever) en depotbeheerder en dient de uitvoerder al rekening te houden met de aanlevervoorwaarden van de depothouder.

2.1 Eigendom vondstmateriaal

De depothouder heeft vanaf het moment dat de uitvoerder archeologisch materiaal vindt zeggenschap over de archeologische vondsten en kan eisen stellen met betrekking tot selectie, conservering en aanlevering bij het depot. Tot het moment van deponeren is de uitvoerder (vergunninghouder) houder van de projectdocumentatie en het vondstmateriaal. Bruiklenen van nog niet gedeponerd materiaal zijn alleen mogelijk via een reguliere bruikleenaanvraag bij de depotbeheerder en onder voorwaarde dat zowel houder als depothouder instemmen.

2.2 Selectie en afstoting

De depotbeheerder beslist over eventuele deselectie van vondsten en monsters. De uitvoerder geeft in het evaluatierapport een advies over uitwerking en ook over deselectie. Deze adviezen vormen de basis voor het evaluatiegesprek. Een verslag van het evaluatiegesprek, inclusief afspraken over uitwerking, conservering en deselectie die afwijken van het aanvankelijke advies in het evaluatierapport, wordt bij de depotbeheerder aangeleverd, gelijktijdig met het selectierapport (OS13). De depotbeheerder keurt het selectievoorstel goed of past de selectie aan. Voor selectie en afstoting is het Programma van Eisen leidend. Het bevoegd gezag behoudt zich het recht voor hier in afzonderlijke gevallen gemotiveerd van af te kunnen wijken, middels een in een dagrapport en/of het evaluatieverslag vastgelegde wijziging t.o.v. het PvE. Indien in het PvE geen specifieke eisen zijn gesteld, wordt de selectie van vondstmateriaal in het veld standaard uitgevoerd conform tabel 1 en 3 uit KNA specificatie PS06 en de selectie ten behoeve van het selectierapport standaard conform tabel 2 en 3. Het selectierapport dient aan alle kwaliteitseisen te voldoen zoals in OS13 beschreven.

2.3 Conservering

De uitvoerder geeft in het evaluatierapport een advies over uitwerking en ook over conservering (gebaseerd op PS03). Een verslag van het evaluatiegesprek, inclusief afspraken over conservering die afwijken van het aanvankelijke advies in het evaluatierapport, wordt bij de depotbeheerder aangeleverd, gelijktijdig met het selectierapport (OS13). Na goedkeuring van het selectierapport en gereedkomen van conservering wordt het conserveringsrapport toegezonden aan de depotbeheerder. Het conserveringsrapport bevat over alle geconserveerde vondsten informatie, conform de voorschriften in OS16. Niet in het conserveringsrapport beschreven vondsten behoeven volgens de KNA specialist of de KNA conserveringsspecialist geen actieve conservering om langdurig opgeslagen te kunnen worden. Aanvullend vraagt het GDBM om bij het OS16 conserveringsrapport een verklaring van de conserveringsspecialist op te nemen dat alle geselecteerde vondsten en monsters die geen actieve conservering hebben ondergaan stabiel genoeg zijn (conform KNA OS11 en waar nodig aanvullende expertise van de betreffende KNA specialist en/of KNA conserveringsspecialist) om langdurig te worden opgeslagen (bijlage 1).

2.4 Plannen aanlevering brondocumentatie

Het deponeren van documentatie en vondstmateriaal is gesplitst. Minimaal een maand voor de door uitvoerder beoogde aanlevering van de documentatie neemt deze contact op met de depotbeheerder. In onderling overleg worden de aanleverdata vastgelegd.

ACTIVITEIT	TERMIJN	CONFORM
1 Bij het opstellen van het PvE neemt <u>opsteller</u> contact op met de depotbeheerder, om in overleg voorwaarden, eisen en wensen m.b.t. het vondstmateriaal te bespreken.	-Tijdens opstellen PvE	KNA 4.0: Protocol 4001 deelproces 1a, stap 1.1 & Specificatie PS06
2 Goedgekeurd PvE wordt door de <u>opsteller</u> van het PvE per email ter kennisgeving naar de depotbeheerder gestuurd.	- Voor aanvang onderzoek door opsteller op te sturen; Depotbeheerder stuurt binnen 5 werkdagen ontvangstbevestiging per mail.	KNA 4.0: Protocol 4001, deelproces 1a, stap 1.8
3 I.v.m. voorwaarden ten aanzien van maatvoering en bestandsorganisatie CAD producten kan informatie en de Basiskaart Maastricht opgevraagd worden bij de heer John Lemmens (GEO gemeente Maastricht)	-Voor aanvang onderzoek kan <u>uitvoerder</u> contact opnemen met John Lemmens (zie contactgegevens)	PvE goedgekeurd door bevoegd gezag
4 Uitvoerder meldt het onderzoek bij de depotbeheerder	-Voor aanvang veldwerk	KNA 4.0 Protocol 4004 deelpr. 1.2
4 Wanneer de in het veld aangetroffen vondsten (hoeveelheden, soorten materialen, soorten objecten en/of dateringen en conservering) significant afwijken van het PvE, is overleg nodig tussen bevoegd gezag, opdrachtgever en depotbeheerder op <u>aangeven van de uitvoerder</u> . De depotbeheerder maakt zijn wensen t.a.v. selectie-deselectie van het onvoorziene materiaal kenbaar aan de bevoegde overheid en opdrachtgever. Zo nodig komt ook de omgang met daarmee gemoeide eventuele extra kosten aan bod. De uitvoerder wordt over de uitkomsten van het overleg <u>geïnformeerd door de bevoegde overheid</u> .	- <u>Reactie depothouder</u> op aanvraag overleg binnen max. twee werkdagen indien telefonisch, max. vijf werkdagen indien per e-mail. - <u>Reactie bevoegde overheid</u> aan uitvoerder binnen max. 6 weken (i.v.m. overleg en besluitvorming bevoegde overheid en depotbeheerder inzake wel/niet deponeren (en conserveren) van onverwachte/onvoorziene vondsten.)	PvE en KNA 4.0: Specificatie PS04 en PS05
5 Per e-mail zendt <u>de uitvoerder de concepten</u> van evaluatierapport, conserveringsvoorstellen (op basis PS03) en het selectierapport (incl. advies afstoting en wijze vernietiging) aan de depotbeheerder, ter goedkeuring. Tegelijkertijd doet <u>de uitvoerder</u> een voorstel voor het overlegmoment tussen uitvoerder, opdrachtgever, bevoegd gezag en depotbeheerder	- Toezenden concepten tijdens evaluatiefase - <u>Depotbeheerder</u> stuurt binnen twee werkdagen ontvangstbevestiging en bevestigt overlegmoment. - Schriftelijke afhandeling verzoek (de)selectie (os13) en conserveringsrapport (os16) door <u>depotbeheerder</u> binnen max. 15 werkdagen na aantoonbare ontvangst bij de depotbeheerder.	PvE & KNA 4.0: PS03, OS13 en OS16 & Tabel 2 en 3 in Specificatie PS06.
6 Uitvoerder zendt digitaal het verslag van het evaluatiegesprek (indien relevant); definitief evaluatierapport (ondertekend en inclusief eventuele wijzigingen uit evaluatiegesprek); definitief selectierapport; definitieve conserveringsrapport (en).	Toezenen def. versie na evaluatiefase - <u>Depotbeheerder</u> stuurt binnen twee werkdagen ontvangstbevestiging - Schriftelijke afhandeling verzoek (de)selectie (OS13) en conserveringsrapport (OS16) door <u>depotbeheerder</u> binnen max. 15 werkdagen	PvE & KNA 4.0: PS03, OS13 en OS16 & Tabel 2 en 3 in Specificatie PS06.
7 Per mail beschikbaar stellen van de onderzoeksidentificatiegegevens door <u>uitvoerder</u> aan depotbeheerder. Deze bevestigt per mail de ontvangst.	-Na veldwerk. - <u>Depotbeheerder</u> bevestigt de ontvangst per mail binnen 5 werkdagen.	KNA 4.0: Specificatie DS01
7 <u>Uitvoerder</u> haalt indien nodig dozen bij het GDBM. Depotbeheerder bevestigt afspraak per e-mail.	-Uitvoerder plant minimaal twee weken op voorhand met depotbeheerder. -Indien per mail: reactie <u>depotbeheerder</u> binnen max. 5 werkdagen.	Paragraaf 4.3 van deze aanlever-voorwaarden
8 <u>Uitvoerder</u> neemt minimaal 1 maand voorafgaand aan de beoogde aanleverdatum voor de documentatie contact op om in overleg datum vast te leggen. De depotbeheerder bevestigt de afspraak per e-mail.	-Afspraak: 1 maand op voorhand. -Bevestiging <u>depotbeheerder</u> binnen 5 werkdagen	Paragraaf 2.5 van deze aanlever-voorwaarden

Tabel 1 Tijdens het onderzoek te nemen stappen ten behoeve van deponering

3 Aanleveren en in ontvangst nemen van documentatie

In dit hoofdstuk worden de stappen doorlopen die zowel door de depotbeheerder als de archeologisch uitvoerder in acht dienen te worden genomen bij het plannen en uitvoeren van het deponeren van documentatie.

3.1 Intakeprocedure

De complete originele documentatie behorende bij de aan te leveren vondsten en monsters dient te worden aangeleverd. Eventueel kan digitale documentatie al op voorhand worden opgestuurd (bijvoorbeeld met wetransfer) ter voorcontrole. De uiteindelijke aanlevering geschiedt echter altijd ook op een digitale drager (USBstick, CD/DVD). Het GDBM hanteert een intakeprocedure gebaseerd op de KNA 4.0, met enkele aanvullende stappen (zie ook tabel 2). Bij aanlevering vindt een eerste ruwe controle van de documentatie plaats, van circa 30 min. Indien de documentatie volgens deze eerste controle compleet en in orde is bevonden wordt een ontvangstbewijs aan de uitvoerder overhandigd. Binnen acht weken na ondertekening van het ontvangstbewijs vindt door de depotbeheerder een uitgebreidere controle van de aangeleverde documentatie plaats. Indien de documentatie compleet en in orde is bevonden kan de aanlevering van het vondstmateriaal plaatsvinden.

3.2 Compleetheid

De brondocumentatie betreft alle door een onderzoeksinstelling gegenereerde documentatie in het kader van een archeologisch onderzoek. De depotbeheerder controleert de aangeleverde documentatie op alle verplichte bouwstenen en producten volgens KNA 4.0 en de in paragraaf 3.3 vermelde specificaties. Voor de aanlevering van de digitale bestanden gelden de richtlijnen van het e-depot (www.edna.nl), aangevuld met de eisen in paragraaf 3.3 en hoofdstuk 5.

3.3 Aanvullende documentatie-eisen (digitaal en analoog) GDBM

3.3.1 Dooslijst digitaal

De dataset van de dooslijst dient **alle specialistische determinaties** te bevatten. *Er kan geen aparte subnummering bestaan in individuele specialistentabellen, die niet is overgenomen in de uiteindelijke eindlijst (de dooslijst) bij deponering.* De digitale dooslijst is een acces of exceltabel met de volgende gegevens (in kolommen) per vondstnummer:

Vondstnummer definitief:

dit bestaat uit het oude vondstnummer uit de splitslijst, bijvoorbeeld 1BOUW, **aangevuld met subnummering door de specialist(en)**, bijvoorbeeld 1BOUW1, 1BOUW2, 1AWG1, 1AWG 2 etc. Of zelfs 1AWG1.1, 1AWG1.2. *Het vondstnummer definitief is een uniek nummer en dient overeen te komen met de nummering in de specialistentabellen!*

Algemene code materiaal:

conform codetabel 2, **meest specifieke** niveau

ABRcode artefact/monsterstype:

conform codetabel 1 en 9, **meest specifieke** samengestelde ABRcode

Algemene code periode

conform codetabel 3, **meest specifieke** niveau

Verzamelwijze vondst

conform codetabel 4

<u>Specifieke datering specialist</u>	conform meest specifieke determinatie specialist
<u>Specifieke beschrijving</u>	conform opmerking/beschrijving specialist indien voorhanden ⁴
<u>Putnummer</u>	conform eigen nummering
<u>Spoornummer</u>	conform eigen nummering
<u>Spoortype</u>	conform codetabel 16, meest specifieke code
<u>Contexttype</u>	conform codetabel 15
<u>Deselectie deel</u>	Indien een deel van het betreffende objectnummer gedeselecteerd is wordt dit hier beschreven.
<u>Latere aanlevering</u>	Indien met depotbeheerder overeengekomen is dat object later wordt aangeleverd (dit kan ook via mail/telefoon in een eerder stadium gebeurd zijn) wordt de reden hier vermeld, inclusief de verblijfplaats(en) van het objectnummer tot die tijd.
<u>Special</u>	Aanvinkkolom. Aanvinken indien de vondst apart beschreven is in het rapport omdat het een wetenschappelijk interessante vondst is en/of het een grotendeels compleet, zeldzaam of anderszins museaal interessant object betreft
<u>Foto vondst</u>	Bestandsnaam vondstfoto (betreft altijd een special: s.v.p. het betreffende 'vondstnummer definitief' in de bestandsnaam van de foto zetten, eventueel met subnummering indien meerdere foto's van eenzelfde vondst)
<u>Tekening vondst</u>	Bestandsnaam vondsttekening (betreft altijd een special: s.v.p. het betreffende 'vondstnummer definitief' in de bestandsnaam van de digitale tekening/scan zetten)

3.3.2 Digitaal_Medium

De complete brondocumentatie wordt aangeleverd op een USBstick, een CD of een DVD. Aanleveren via wetransfer (of vergelijkbare methode) kan alleen ter voorcontrole.

De data wordt ongecomprimeerd in originele grootte aangeleverd op het digitale medium. Indien ter voorcontrole documentatie via bijvoorbeeld wetransfer verstuurd wordt mag wel worden gecomprimeerd. Daarbij moet het om een algemeen gebruikelijke compressietechniek gaan.

Uitgangspunt voor de compressietechniek is dat de Gemeente Maastricht geen kosten behoeft te maken om de documenten te decomprimeren.

ACTIVITEIT	PROCEDURE	TERMIJN	CONFORM	FORMULIER
Aanleveren documentatie	Uitvoerder levert de documentatie op/in dragers van archiveerbare kwaliteit compleet en conform de eisen aan op afgesproken datum en tijdstip. Bij aankomst melden aan informatiebalie Centre Ceramique.	-Conform afspraak (min. 1 maand vooraf plannen)	PvE & KNA 4.0: DS02, DS05, OS17 & hfst. 3 aanlevervoorwaarden GDBM	
Controle 1	Depothouder controleert of documentatie aan de eisen voldoet. Eerste globale controle.	-Duur controle 1: circa 30 min.	idem	
Ontvangstbewijs tekenen	Indien controle 1 o.k.: tekenen ontvangstbewijs. Indien niet o.k.: documentatie weer terug naar uitvoerder en nieuwe datum aanlevering plannen.	-Na succesvolle controle 1	Paragraaf 3.1 aanlevervoorwaarden GDBM	Ontvangst-bewijs CC
Controle 2	Depothouder controleert binnen acht weken of alle aangeleverde analoge en digitale documentatie compleet en juist is en informeert de uitvoerder hierover per e-mail.	-Controle 2 en reactie per mail binnen 8 weken	PvE & KNA 4.0 & hfst. 3 aanlevervoorwaarden GDBM.	
Bevestiging	Indien controle 2 o.k.: depotbeheerder stuurt	8 weken	PvE & KNA 4.0 &	

⁴ Alleen algemene omschrijving, overige specialistische beschrijvende details uit de specialistentabel hoeven niet overgenomen te worden

correcte aanlevering aan GDBM	mail aan uitvoerder (dit is nog geen overdrachtsverklaring).		hfst. 3 aanlev ervoor- waarden GDBM.	
-------------------------------------	---	--	--	--

Tabel 2: Stappenplan aanleveren documentatie

3.3.3 Map- en bestandsnamen en inhoud mappen op digitaal_Medium

Bij elke bouwsteen, bij elk product en bij elke digitale mapnaam is een verwijzing naar het onderzoeksproject verplicht. Daartoe wordt het OM-nummer vooraan in bestands- en mapnamen opgenomen. De nummering van specificaties uit de KNA 4.0 wordt in de bestandsnaam overgenomen (bijvoorbeeld: OS13 Selectierapport_Selectie_afstoten_vernietiging; OS16 Conservering etc. De mappenstructuur en inhoud van de mappen is als volgt:

Omxxxx_0_overzicht aanlevering

- 1_Digitaal_medium_inhoud : inhoudsopgave digitale aanlevering (bijlage 2). De projectleider tekent hier op af welke documenten wel en niet zijn toegevoegd en geeft indien van toepassing uitleg waarom bepaalde documenten ontbreken.
- 2_Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3). De projectleider tekent hier op af welke documenten wel en niet zijn toegevoegd (o.a. ordner_inhoud) en geeft indien van toepassing uitleg waarom bepaalde documenten ontbreken.
- 3_Archis onderzoeks- en vondstmelding(en)
- 4_DS01 Onderzoeksidentificatiegegevens

Omxxxx_1_rapporten

- 1_PS05 Programma van Eisen (ondertekende versie bij aanvang onderzoek én ondertekende versie na eventuele wijzigingen indien van toepassing)
- 2a_OS01 PvA
- 2b_SP01 PvA specialisten (kan onderdeel PvA zijn)
- 2c_Puttenplan en terreininrichting (kan onderdeel PvA zijn)
- 3a_OS09 Dagrapporten / Dagstaten
- 3b_OS09 Weekrapporten
- 4_OS12 Evaluatierapport (ondertekende eindversie)
- 5_OS13 Selectierapport (incl. reden deselectie; definitieve goedgekeurde versie)
- 6a_OS16 Conserveringsrapport(en) (definitief goedgekeurde versie)
- 6b_OS16 intake & overdrachtsverklaring conservering
- 6c_Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)
- 7a_(etc.)_Specialistische (deel)rapporten/onderzoeken (bijv. ook uitslag C14 / handheld XRF)
- 8_OS15_ Standaardrapport (ondertekende eindversie)
- 9a_(etc.) overig

Omxxxx_2_database_tabellen

- 1_Database (OS03 t/m OS08), **inclusief dooslijst digitaal** (zie 3.3.2.1). **Let op: er dient ook een koppeling te zijn tussen vondstnummer definitief en spoortype**
- 2a_(etc.) Specialistentabellen (indien niet geïntegreerd in hoofddatabase)
- 3a_(etc.)Overig

Omxxxx_3_metadata

- 1_Filelist (met file_name; file_content; software; codebook en overige relevante kenmerken; inclusief opmerkingen/uitleg) De (vier) minimaal aan te leveren kenmerken (file_name; file_content; software; othmat_codebook) die voor vrijwel elk bestandstype relevant zijn, worden aangevuld met voor het betreffende bestandstype relevante kenmerken. Zo zijn ruimtelijke beschrijvingselementen van toepassing op en heel belangrijk voor CAD-files of GIS tabellen. Het is belangrijk dat als er een codeboek nodig is om de inhoud van een bestand te kunnen begrijpen, dit in de bestandenlijst (filelist), via een exacte bestandsnaam, wordt vastgelegd.
- 2_Controlerapport(en) (ondertekend) waaruit blijkt wie, welke digitale controles van welke tabellen en kaartlagen op welk moment heeft uitgevoerd.

- **3_Pakbon OS17** : Codes uit de codetabellen bij KNA 4.0 worden gebruikt. Wat in de brondocumentatie staat, dient ook in de pakbon te komen. Dit betekent ook dat alle specialisteninformatie (de specialistische einddeterminatie per object) in de pakbon terecht dient te komen! De algemenere termen uit codetabel 1 (bijvoorbeeld AWG en AWH) volstaan niet. Meta-informatie (conform KNA 4.0 bijlage 1 Bouwstenen, hoofdstuk 4 en conform DANS-EDNA metadata archeologie. Alle volgens de KNA 4.0 verplichte bouwstenen worden aangeleverd. Het PvE kan eventueel enkele aanvullende (niet-standaard) eisen t.a.v. bouwstenen, gebruiksinstructies voor bouwstenen, mogelijke verschijningsvormen en optionele kenmerken bevatten, die per project kunnen verschillen.
- **4a_(etc.) overig**

Omxxxxx_4_correspondentie_afspraken (waar relevant)

- **1_Vastlegging** wijzigingen t.o.v. PvE
- **2_Concepten en correspondentie** over wijzigingen van evaluatie- en eindrapport
- **3_SP03** Selectievoorstellen en correspondentie over wijzigingen van selectievoorstellen
- **4_OS11** (alle relevante subspecificaties) Conserveringsvoorstellen en correspondentie over wijzigingen conserveringsvoorstellen
- **5_Correspondentie/afspraken** over latere aanlevering van een deel van projectdocumentatie of materiaal incl. tijdelijke verblijfplaats
- **6_Correspondentie** over controle aanlevering (antwoorden en aanvullingen op vragen depotbeheerder).

Omxxxxx_5_foto_afbeeldingen

- **1_OS08** Veldfoto's
- **2_Objectfoto's** (indien mogelijk *vondstnummer definitief* in bestandsnaam)
- **3_Objecttekeningen**, scans en gecombineerde bestanden (indien mogelijk *vondstnummer definitief* in bestandsnaam)
- **4_Allesporenkaart** (jpg/tiff)
- **5_Overige afbeeldingen** en tabellen uit eindrapport in tiff/jpeg/excel (bestandsnaam is afbeelding- of tabelnummer). Alle foto's, scans of samengestelde afbeeldingen (bijv. tekening en foto van vondst in paint gemaakt) die al dan niet in het rapport zijn verschenen worden als aparte tiff of jpg bestanden aangeleverd. Tabellen en tekeningen worden als aparte bestanden aangeleverd in de originele bestandsformaten en tiff of jpg. Bestandsnaam is afbeelding- en/of tabelnummer.

Omxxxxx_6_digitale tekenbestanden veldwerk

- **1_OS02** Aanleg meetsysteem (grondslagpunten; referentiepunten; lagen; kaarten hiervan)
- **2_OS03** Digitale tekenbestanden veldwerk
- **3_Digitale tekenbestanden overig**

Digitale veldtekeningen en andere GISinformatie aanleveren in door uitvoerder gehanteerd GISsysteem (conform eisen KNA en PvE). Van toepassing is het Rijksdriehoeks-coördinatenstelsel. Werkeenheden zijn: meter, cm, mm. Per vlak dient tevens een Allesporenkaart met koppelbare informatie te worden aangeleverd in het zogenaamde "DGN-formaat of DXF-formaat".

Omxxxxx_7_overig

- Bijv. overige publicaties in het kader van het onderzoek
- Communicatie met publiek, etc.

3.3.4 Analooq aanleveren

Bij het GDBM worden de volgende bouwstenen/ producten tevens analooq aangeleverd in archiefdozen van zuurvrij karton. De dossiers bevatten geen ordners, nietjes, paperclips, ander ijzerwerk, gele memobriefjes of mappen/ordners van inert materiaal. In de archiefdozen zijn de dossiers per project gewikkeld in zuurvrije omslagen of dossiermappen; ruim gevulde omslagen en dossiermappen zijn voorzien van een sluitlint met de strik aan de bovenzijde. Archiefdozen zijn van het standaardformaat folio. Op de voorkant van elke archiefdoos is een sticker aangebracht met daarop het archiefdoosnummer en een inhoudsopgave. De dozen en dossiers zijn vrij van vuil, stof, schimmel en ongedierte. De analoge documentatie per project wordt als volgt genummerd en geordend aangeleverd:

- Dossiermap in archiefdoos:
 1. Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3). De projectleider tekent hier op af welke documenten wel en niet zijn toegevoegd en geeft indien van toepassing uitleg waarom bepaalde documenten ontbreken.
 2. Onderzoeksmelding /vondstmeldingen Archis
 3. Algemene gegevens onderzoek (zoals in OS17 deel A, variabelen 'project'; 'vindplaatsen'; 'uitvoerder'; 'dozen'; 'dossiers'; 'rapporten'; 'documenten'; 'tekeningen')
 4. OS12 Evaluatierapport (**ondertekende eindversie na evaluatiegesprek, of met apart document waarin wijzigingen t.o.v. het evaluatierapport duidelijk zijn vastgelegd en ondertekend**)
 5. OS13 Selectierapport (**incl. reden deselectie**; definitieve goedgekeurde versie)
 6. OS16 Conserveringsrapport(en) (definitief goedgekeurde versie)
 7. OS16 intake & overdrachtsverklaring conservering
 8. Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)
 9. OS15_ Standaardrapport (ondertekende eindversie)
 10. Afspraken over latere deelaanlevering indien van toepassing incl. tijdelijke standplaatsen
 11. Puttenkaart
 12. Allesporenkaart
 13. Foto-onderwerp (*inclusief kenmerk Röntgen*)
 14. Tekening_onderwerp
 15. Tekening; Analoge tekeningen worden genummerd en geordend aangeleverd op tekeningfolie of calque, formaat maximaal A0. Tekeningen groter dan A3 formaat zijn voorzien van een geperforeerde rand voor opslag in tekeningenhangkasten (standaardformaat). Tekeningen van A3-formaat en kleiner worden in passende zuurvrije archiefdozen aangeleverd.
 16. Coupetekening
 17. Profiel
 18. Objecttekening
 19. Digitaal_medium_inhoud (ondertekende versie; bijlage 2)
 20. Digitaal_medium (DVD/CD-ROM/USBstick)
 21. Analoge foto's en dia's (niet verplicht! alleen indien van toepassing): Analoge foto's en dia's worden genummerd en geordend aangeleverd in fotoboeken en diacassettes.
- Indien niet passend in archiefdoos los aanleveren: Tekening; Coupetekening; Profiel
- Doos + Doos-inhoud: de analoge dooslijst betreft per doos een afdruk van de data uit de dooslijst over vondstnummers die zich in die betreffende doos bevinden. **Kolommen conform dooslijst digitaal.** 'Foto vondst', 'Tekening vondst' en 'verzamelwijze' mogen eventueel weggelaten worden uit de analoge dooslijst.

4 Aanleveren en in ontvangst nemen van vondsten en monsters

4.1 Intakeprocedure

Het GDBM hanteert een intakeprocedure gebaseerd op de KNA 4.0, met enkele aanvullende stappen (zie ook tabel 3). Bij aanlevering vindt een eerste ruwe controle van het materiaal plaats, van circa 30 min. Indien het vondstmateriaal volgens deze eerste controle compleet en in orde is bevonden wordt een ontvangstbewijs aan de uitvoerder overhandigd. Binnen acht weken na ondertekening van het ontvangstbewijs vindt door de depotbeheerder een uitgebreidere controle van het aangeleverde vondstmateriaal plaats. Indien dit compleet en in orde is bevonden ontvangt uitvoerder hierover een email en kan deze de aanlevering van het project bij het e-depot plannen.

4.2 Compleetheid

In beginsel worden alle (geselecteerde) vondsten en monsters conform de KNA compleet en in één keer overgedragen aan het depot. Indien een aantal geselecteerde vondsten later wordt aangeleverd dient dit met het bevoegd gezag, de opdrachtgever en de depotbeheerder te worden kortgesloten. Afspraken hierover worden ook aangeleverd. In de (digitale) dooslijst wordt de tijdelijke locatie van het object en de reden voor de latere aanlevering per object vermeld. In bruikleen geven van vondsten (nog voor deponering) kan alleen via een reguliere bruikleenovereenkomst met het Centre Céramique.

4.3 Conservering

Vondsten worden altijd geconserveerd aangeleverd, conform KNA OS11. Aanvullend vraagt het GDBM om bij het OS16 conserveringsrapport een verklaring van de conserveringsspecialist op te nemen dat alle geselecteerde vondsten en monsters die geen actieve conservering hebben ondergaan stabiel genoeg zijn (conform KNA OS11 en waar nodig aanvullende expertise van de betreffende KNA specialist en/of KNA conserveringsspecialist) om langdurig te worden opgeslagen (bijlage 1).

4.4 Aanvullende aanleveren GDBM verpakking

- Het GDBM heeft eigen dozen van 45 x 35 x 25 cm. Deze dienen door uitvoerder na afspraak bij het GDBM te worden afgehaald.
- Vondstdozen mogen bij aanlevering niet zwaarder zijn dan 15 kg.
- Objecten die zwaarder zijn dan 15 kg of groter dan de doos (bijv. objecten van natuursteen of baksteen) moeten op een pallet (Europallet 1 x 1 m) worden aangeleverd. Aan de pallet moet een polyetheleenzak met daarin een vondstkaartje worden vastgeniet.
- Uitvoerder kan zijn eigen doosstickers gebruiken.
- De doosstickers dienen rechtsonder op een van de korte zijden van de doos te worden aangebracht.
- De stickers worden bedrukt of beschreven met watervaste, lichtechte inkt.
- De uitvoerder vermeldt de bewaarcategorie op de doossticker conform onderstaand overzicht.

Algemene bewaarruimte 30% < RV < 65%	Categorie 1
Keramik, baksteen, natuursteen, bot, glas, mortel & pleisterwerk.	
Bewaarruimte met relatief droge condities RV < 30%	Categorie 2
Metalen en slak	
Bewaarruimte met relatief vochtige condities 50% < RV < 60%)	Categorie 3

Leer, hout, textiel, touw, bewerkt been, hoorn, barnsteen & git.

- De aanduiding 'breekbaar' of 'behandeld met schadelijke stoffen/ naam van de stof' wordt minimaal op dezelfde korte zijde van de doos als de sticker aangebracht (of duidelijk op de sticker).
- Vondstmateriaal wordt gesplitst per materiaalcategorie en per bewaarcategorie en op die wijze in dozen geplaatst, in oplopende volgorde. Dozen worden wel redelijk gevuld, d.w.z. binnen eenzelfde bewaarcategorie mogen verschillende materiaalcategorieën in dezelfde doos verpakt worden. Geen dozen aanleveren die vrijwel leeg zijn indien dit vermeden kan worden. Categorie 1 en 3 mogen eventueel ook bij elkaar in een doos indien de omvang van het vondstmateriaal binnen een van de bewaarcategorieën klein is. In dat geval beide bewaarcategorieën op de sticker vermelden. Categorie 2 altijd apart.
- Specials: Vondsten die in de rapportage zijn afgebeeld, apart zijn beschreven of van grote museale waarde zijn worden bij elkaar in een doos verpakt, in oplopende volgorde. Specials van categorie 1 en 3 mogen bij elkaar in een (special)doos indien beide bewaarcategorieën vermeld worden op de sticker.
- In de vondstdozen moeten de vondsten per vondstnummer of per individuele vondst worden verpakt in standaard (doorzichtige) polyethyleen zakken met daarin een vondstkaartje, dat zichtbaar in de polyethyleenzak is geplaatst. Oproep aan specialisten: indien binnen een vondstnummer meerdere subbeschrijvingen genoteerd zijn s.v.p. subnummering ook overnemen binnen vondstzakjes. M.a.w. meerdere zakjes met eigen subnummer in een vondstzak zodat duidelijk is welke deelbeschrijving bij welk subvondstnummer behoort.
- De polyethyleenzakken waarin het vondstmateriaal zich bevindt mogen niet luchtdicht worden afgesloten, om de vorming van een microklimaat te vermijden.
- Kwetsbare vondsten worden zo verpakt dat zij geen mechanische schade op kunnen lopen in hun houder.
- Alleen uitgewerkte monsters worden aangeleverd. Uitgewerkte monsters zijn verpakt in gesealde polyethyleenzakken en worden in dezelfde GDBM dozen geplaatst, in oplopende volgorde.
- Geschikte hulpmaterialen voor verpakken zijn eventueel:

Plexiglas	Acrylpolymere (in oplossing)
Polyesterfilms (Melinex, Mylar, Terphane)	Anorganische pigmenten
Polyestervezels	Epoxyhars
Polyethyleen (PE)	Glas
Polypropyleen (PP)	Keramiek
Polystyreen (PS)	Onbehandeld katoen en linnen
Zuurvrij karton en papier	Nylon
- Indien de aanlevering grotere hoeveelheden metalen bevat (>25 vondstnummers) gelden aanvullende verpakkingsvoorwaarden voor het metaal (zie bijlage 4).

ACTIVITEIT	PROCEDURE	TERMIJN	CONFORM	FORMULIER
Plannen aanleverdatum	Na bevestiging van correcte aanlevering documentatie, plant uitvoerder in overleg met de depotbeheerder de aanleverdatum voor het vondstmateriaal. De depotbeheerder bevestigt de afspraak per e-mail.	-Na goedkeuring documentatie -Depotbeheerder bevestigt binnen 5 werkdagen		-
Aanleveren vondsten en monsters	Uitvoerder levert de vondsten en monsters compleet en conform de eisen aan op afgesproken datum en tijdstip. Bij aankomst melden aan informatiebalie Centre Céramique.	-conform afspraak	KNA 4.0 en aanlevervoorwaarden GDBM	
Controle 1	Depothouder controleert of materiaal aan de eisen voldoet. Eerste globale controle	Duur controle = circa 30 minuten		
Ontvangstbewijs tekenen	Indien controle 1 o.k.: tekenen ontvangstbewijs. Indien niet o.k. materiaal weer terug naar uitvoerder en nieuwe datum aanlevering plannen.	Direct na 1 ^e globale controle		Ontvangstbewijs
Controle 2	Depothouder controleert of de aanlevering compleet is, of de aangeleverde vondstmateriaal juist zijn geconserveerd en of ze goed zijn verpakt. Depotbeheerder informeert de uitvoerder hierover per e-mail. De uitvoerder kan nu de goedgekeurde data aanleveren bij het E-depot. Indien niet o.k.: documentatie	acht weken		

	weer terug naar uitvoerder en nieuwe datum aanlevering plannen.			
--	---	--	--	--

Tabel 3: Stappenplan aanleveren vondstmateriaal

5 Aanlevering bij e-depot

Pas nadat de complete aanlevering (documentatie en vondstmateriaal) is goedgekeurd door de depotbeheerder verstrekt de uitvoerder deze data aan het e-depot. De aanlevering is tweeledig: de complete digitale brondocumentatie wordt opgeslagen op de server bij EDNA en eindversies van geanonimiseerde data en producten worden via DANS EASY gedeponeerd.

5.1 DANS EDNA

De gemeente Maastricht accepteert geen aanleveringen aan andere e-depots dan EDNA.

5.2 Procedure aanlevering en goedkeuring

Pas na ontvangst van een e-mailbevestiging dat de deponering van het gehele project door de depotbeheerder van het GDBM akkoord is bevonden, wordt de goedgekeurde documentatie door de uitvoerder aangeleverd bij het e-depot.

Het e-depot ontvangt exact dezelfde informatie als het GDBM: de complete digitale informatie. DANS biedt de mogelijkheid data in de oorspronkelijke, niet-geanonimiseerde versie te bewaren op een voor buitenstaanders niet toegankelijke server. Hiertoe neemt de uitvoerder contact op met DANS.

Depotbeheerder ontvangt een CC als bewijs voor de succesvolle complete overdracht.

Goedkeuring wordt door de depotbeheerder alleen verleend indien de Data bij DANS wordt aangeleverd in 'preferred formats' volgens DANS.

Uitvoerder zorgt tevens dat een geanonimiseerde versie van de documentatie openbaar raadpleegbaar is via DANS Easy. Alleen eindversies van geanonimiseerde data en producten dienen via easy openbaar raadpleegbaar te zijn.

- Bij stap 1 (importeer data uit andere bronnen) dient de uitvoerder de pakbon OS17 in te laten lezen.
- De rechten dienen te worden ingesteld op: Open access – CC0 Waiver of Open access for registered users. Voor andere instellingen van (een deel van de) documentatie is schriftelijke goedkeuring van de depotbeheerder vereist.
- EASY wijst automatisch een Persistent Identifier toe aan de dataset zodra de deponeerprocedure is afgerond. Per mail wordt de depotbeheerder door uitvoerder geïnformeerd over deze PI, waarna de depotbeheerder controleert of de bij DANS aangeleverde informatie overeenkomt met de goedgekeurde aanlevering bij het GDBM.

Na goedkeuring van de bij Dans gedeponeerde data (complete set en openbare set in Easy) ontvangt de uitvoerder van de depotbeheerder een overdrachtsverklaring voor het complete project.

ACTIVITEIT	PROCEDURE	TERMIJN	CONFORM
Afspraak maken aanleveren dataset bij e-depot	Na bevestiging van goedgekeurde complete deponering bij het GDBM plant uitvoerder in overleg met het e-depot de aanlevering van de complete digitale brondocumentatie en OS17 bij het e-depot.	Na goedkeuring deponering bij GDBM	Aanlevert. GDBM, hfst. 5.1
Aanleveren complete dataset bij e-depot	Uitvoerder levert goedgekeurde digitale brondocumentatie compleet aan bij het e-depot op USBstick.	Na goedkeuring deponering bij GDBM	Aanlevert. GDBM, hfst. 5.2 + eisen DANS
Aanleveren PI bij depotbeheerder	Uitvoerder levert Persistent Identifier van de aangeleverde dataset bij DANS aan bij depotbeheerder.	Z.s.m.	Aanlevert. GDBM, hfst. 5.2
Overdrachts-verklaring versturen	Na goedgekeurde aanlevering van documentatie aan zowel GDBM als e-depot en goedgekeurde aanlevering van vondstmateriaal aan het GDBM verstrekt de depotbeheerder een overdrachtsverklaring voor de gehele deponering.	Binnen 5 werkdagen na aanleveren PI bij depotbeheerder	Aanlevert. GDBM, hfst. 5.2

Tabel 3: Stappenplan aanleveren bij e-depot

6 Contactgegevens

Depotbeheerder GDBM

Depotbeheerder van het GDBM is [REDACTED] Zij werkt 3 dagen per week (ma-wo-vr). Gelieve mails met een korte reactietijd tevens cc. te sturen aan [REDACTED] conservator Cultureel Erfgoed.



Avenue Céramique 50, 6211 KV Maastricht | Postbus
1992, 6201 BZ Maastricht | _www.centreceramique.nl



Avenue Céramique 50, 6211 KV Maastricht | Postbus
1992, 6201 BZ Maastricht | _www.centreceramique.nl

Bevoegd Gezag



Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht |
www.maastricht.nl



Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht |
www.maastricht.nl

Contactpersoon ten aanzien van maatvoering en bestandsorganisatie CAD producten en opvragen van de Basiskaart Maastricht



Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht |
www.maastricht.nl

Bijlage 1 Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten

Projectleider verklaart dat alle aangeleverde vondsten en monsters behorende bij
OM
stabiël genoeg zijn om langdurig in depot te worden opgeslagen.

Naam projectleider:

Ondertekening:

Waar van toepassing verklaren conserveringsspecialist en/of KNA specialist per subcategorie OS11 dat alle geselecteerde vondsten en monsters die geen actieve conservering hebben ondergaan stabiel genoeg zijn om langdurig te worden opgeslagen in depot.

<u>Subcategorie OS11:</u>	<u>Naam conserveringsspecialist en/of KNA specialist:</u>	<u>Ondertekening:</u>
Metaal		
Menselijk bot		
Dierlijk materiaal		
(grond)monsters		
Monster		
Hout		
Leer & textiel		
Glas		
Overig		
Submoderne materialen		

Bijlage 2 Inhoudsopgave digitale aanlevering

(Aanvullende informatie in paragraaf 3.3.4 aanlevervoorwaarden)

Map/bestandsnamen	paraaf	opmerking
Omxxxx_0_overzicht aanlevering		
1 inhoudsopgave digitale aanlevering (bijlage 2)		
2 Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3)		
3 Archis onderzoek- en vondstmelding(en)		
4 DS01 Onderzoeksidentificatiegegevens		
Omxxxx_1_rapporten		
1 PS05 Programma van Eisen		
2a OS01 Pva		
2b SP01 PvA specialisten		
2c Puttenplan en terreininrichting		
3a OS09 Dagrapporten / Dagstaten		
3b OS09 Weekrapporten		
4 OS12 Evaluatierapport		
5 OS13 Selectierapport (incl. reden deselectie)		
6a OS16 Conserveringsrapport(en)		
6b OS16 intake & overdrachtsverklaring conservering		
6c Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)		
7a (etc.) Specialistische (deel)rapporten		
8 OS15 Standaardrapport		
9a (etc.) overig		
Omxxxx_2_database_tabellen		
1 Database, inclusief dooslijst digitaal		
2a (etc.) Specialistentabellen		
3a (etc.) Overig		
Omxxxx_3_metadata		
1 Filelist		
2 Controlerapport(en)		
3 Pakbon OS17		
4a (etc.) overig		
Map/bestandsnamen	paraaf	opmerking
Omxxxx_4_correspondentie_afspraken		

1_Vastlegging wijzigingen t.o.v. PvE		
2_Aangeleverde concepten evaluatie- en eindrapport en correspondentie over wijzigingen		
3_SP03 Selectievoorstellen en correspondentie over wijzigingen		
4_OS11 (alle relevante subspecificaties) Conserveringsvoorstellen en correspondentie over wijzigingen		
5_Correspondentie/afspraken over latere aanlevering van een deel van projectdocumentatie of materiaal incl. tijdelijke verblijfplaats		
6_Correspondentie over controle aanlevering		
Omxxxxx_5_foto_afbeeldingen		
1_OS08 Veldfoto's		
2_Objectfoto's		
3_Objecttekeningen, scans en gecombineerde bestanden		
4_Allesporenkaart (jpg/tiff)		
5_Overige afbeeldingen en tabellen uit eindrapport in tiff/jpeg/excel		
Omxxxxx_6_digitale tekenbestanden veldwerk		
1_OS02 Aanleg meetsysteem		
2_OS03 Digitale tekenbestanden veldwerk		
3_Digitale tekenbestanden overig incl. per vlak een Allesporenkaart met koppelbare informatie in DGN of DXF-formaat.		
Omxxxxx_7_overig		
Bijv. overige publicaties in het kader van het onderzoek/ communicatie met publiek, etc.		

Bijlage 3 Inhoudsopgave analoge aanlevering

(Aanvullende informatie in paragraaf 3.3 aanlevervoorwaarden)

Houder/inhoud			paraaf	opmerking
Dossiermap	Nr. archiefdoos	Nr. dossiermap		
1_Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3)				
2_Onderzoeksmelding / vondstmeldingen Archis				
3_Algemene gegevens onderzoek (zoals OS17 deel A)				
4_OS12 Evaluatierapport				
5_OS13 Selectierapport incl. reden deselectie				
6_OS16 Conserveringsrapport(en)				
7_OS16 intake & overdrachtsverklaring conservering				
8_Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)				
9_OS15 Standaardrapport				
10_Afspraken over latere deelaanlevering indien van toepassing incl. tijdelijke standplaatsen				
11_Puttenkaart				
12_Allesporenkaart				
13_Foto-onderwerp (inclusief kenmerk Röntgen)				
14_Tekening onderwerp				
15_Tekening				
16_Coupetekening				
17_Profiel				
15_Objecttekening				
16_Digitaal_medium_inhoud (bijlage 2)				
17_Digitaal_medium (DVD/CD-ROM/USBstick)				
18_Analoge foto's en dia's (niet verplicht)				
Indien niet passend in archiefdoos				
	Soort houder	Nr. houder		
Tekening				
Coupetekening				
Profiel				
Doos + Doos-inhoud				

Bijlage 4 Aanvullende verpakkingsvoorwaarden metaal

Indien de aanlevering grotere hoeveelheden metalen bevat (>25 vondstnummers) gelden de volgende aanvullende verpakkingsvoorwaarden voor het metaal:

Om het metaal zo droog mogelijk te kunnen bewaren wordt het in Centre Céramique in een aparte bewaarruimte met relatief droge condities bewaard. Bovendien wordt bij vondstmateriaal van ijzer silicagel toegevoegd om de luchtvochtigheid nog lager te houden binnen de microklimaten die hiervoor in de houders gecreëerd worden. De silicagel wordt door de depotbeheerder toegevoegd. De uitvoerder die de metalen aanlevert zorgt dat:

- Kleinere objecten op een PE-schuimfolielaagje worden gelegd en zo in een met fijne gaatjes geperforeerd minigripzakje worden geplaatst. De vondstkaartjes uit zuurvrij papier of ander inert materiaal worden apart in een gesloten minigripzakje bij de voorwerpen geplaatst (zichtbaar).
- Bij fragiele objecten wordt de vorm van het object uit een stuk PE-schuimplaat gesneden, deze wordt in een passend hersluitbaar polyethyleenzakje geplaatst (bijv. minigrip) dat met fijne gaatjes geperforeerd is, of in een doosje met gaatjes, en bedekt met PE-schuimfolie, polyestervezel in doorgeprikte minigripzakjes of propjes zuurvrij papier. Dit om te vermijden dat het object in het doosje gaat schuiven en zo beschadigd raakt. Het vondstkaartje wordt in een gesloten minigripzakje bij de voorwerpen geplaatst (zichtbaar).
- De verpakking van grotere metalen objecten die niet in een doos passen geschiedt in overleg met de depotbeheerder.

In overleg met de depotbeheerder zijn ook andere manieren van verpakken overeen te komen. Dit dient te worden besproken tijdens het evaluatiegesprek.